

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

email: michael@eleftheria.biz

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1019(Ε)

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2020

ΤΙΜΗ: £0,00

Cynergy Bank
Formerly Bank of Cyprus UK

For details of our competitive range of savings products

Visit www.cynergybank.co.uk

or call 0345 850 5555

Eligible deposits are protected by the UK Financial Services Compensation Scheme.

Λοιμός, Καταποντισμός...

2

ΧΡ. ΚΑΡΑΟΛΗΣ: Πάνω από 100 οι νεκροί της Παροικίας
Σελίδα 3

Αποχαιρετισμός σε φίλους

Σελίδες 4-5

Senicide/Γεροντοκτονία: Θανάτωση των ηλικιωμένων
Γράφει η Φανούλα Αργυρού, σελίδα 6

COVID-19 mutates into a "Black Sawn of Black Swans"

Γράφει ο Νίκος Σύκας, σελίδα 7

Υιοθέτηση νέων μέτρων Αφερεγγυότητας για
την ανακούφιση Εταιρειών και επιχειρήσεων

Από τον Κρις Ιακωβίδη & Άντρη Αντωνίου, σελίδα 8

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΝΤΥΠΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ" ΓΙΑ 2-3 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Πληροφορούμε τους αγαπητούς αναγνώστες, ότι λόγω των συνθηκών που δημιουργούνται από τα περιοριστικά μέτρα για προστασία από τον Κορωνοϊό-19 στη Βρετανία, δυστυχώς θα πρέπει να αναστείλουμε την έντυπη έκδοση της "Ελευθερίας" 2-3 εβδομάδες, αναμένοντας τις εξελίξεις.

Ευχόμαστε σε όλους να είστε υγιείς, να κρατηθείτε ασφαλείς και θα τα ξαναπούμε σύντομα.

"Ε"

SUSPENSION OF PRINTED PUBLICATION OF "ELEFThERIA" FOR 2-3 WEEKS

Dear readers, we are saddened because under the conditions created by the restrictive measures to protect us from the Coronavirus-19 in Britain, unfortunately we have to suspend the printed version of "ELEFThERIA" for 2-3 weeks, awaiting developments.

We hope you all keep healthy, keep safe and we will see you again soon.

"E"

Easter bank holidays

Wishing all of our customers
a safe and healthy Easter

For more information on Cynergy Bank,
and Customer Service opening times,
visit:

www.cynergybank.co.uk

Our Customer Service lines are closed on Good Friday and Easter Monday:

Friday	10 April 2020	Closed
Monday	13 April 2020	Closed

View and access your account online 24/7.
We are closed on weekends and bank holidays.

Cynergy Bank

Cynergy Bank Limited is authorised by the Prudential Regulation Authority and regulated by the Financial Conduct Authority and the Prudential Regulation Authority. Eligible deposits are protected by the UK Financial Services Compensation Scheme up to £85,000 per eligible customer. Registered office 27-31 Charlotte Street, London W1T 1RP.

Attention
All Landlords!
"You're property is in safe hands."

UPTO
5 YEARS
RENT
GUARANTEED

Call Now - 020 8342 5555

www.capitalhomestates.co.uk
CAPITAL HOMES ESTATES - 1 TURNPIKE LANE, LONDON, N8 0EP
www.capitalhomestates.co.uk • info@capitalhomestates.co.uk

Capital Homes

VENUS SPECIALIST
CASH & CARRY

Μεγαλύτερη Επιλογή Κρασιών και Οινοπνευματωδών Ποτών στο
Ηνωμένο Βασίλειο

Largest Selection of Wines and Spirits in the UK

UNIT 3, 62 GARMAN ROAD,
TOTTENHAM, LONDON, N17 0UT
TEL: 020 8801 0011
EMAIL: info@venusplc.com
www.venusplc.com

Behind every great bar.
VENUSPLC.COM

anthea

LETTINGS AND PROPERTY MANAGEMENT

PROPERTIES URGENTLY REQUIRED
From studios to Three Bedroom houses

2 DRAYTON PARK, ISLINGTON, LONDON N5 1NU
T: 020 7700 0021 / 020 7700 6070 • F: 020 7502 1713
EMAIL: info@anthealettings.com
www.anthealettings.com

ΑΠΟΨΗ

Λοιμός, καταποντισμός...

Η Ανθρωπότητα ολόκληρη ζει εφιαλτικές στιγμές. Στιγμές Αποκάλυψης... Οι επιπτώσεις του κορωνοϊού ξεπερνούν και τις τρομακτικές περιόδους των δύο Παγκοσμίων Πολέμων, αφού στον παρόντα Πόλεμο κατά της κατάρης τού κορωνοϊού Σύμμαχοι είναι σχεδόν όλες οι χώρες του κόσμου και ευρίσκονται σε κίνδυνο ή πληττονται δισεκατομμύρια άνθρωποι. Η ανθρωποφάγος νόσος δεν ξεχωρίζει φυλές, θρησκείες, φύλο, πλούσιους ή φτωχούς. Δεν υπάρχει προστασία αμάχων, γυναικοπαίδων... Κτυπά αδιακρίτως όλους. Σ' αυτόν τον Πόλεμο δεν υφίστανται συμμαχικά στρατόπεδα, που είναι ορατά και «εντός βεληνεκούς». Εδώ όλα τα κράτη συνιστούν Συμμαχία Δυνάμεων, αφού ο εχθρός στρέφεται κατά πάντων, είναι αόρατος, ύπουλος, μανιασμένος.

Η καλπάζουσα πανδημία βρίσκεται ακόμα σε έξαρση τον μήνα Απρίλιο με άγνωστη, προσώ-ρας, χρονική διαδρομή. Κράτη και Επιστήμη έχουν επιδοθεί σε μια άνευ προηγουμένου «αμυντική» τακτική, ώστε να τεθεί ο εχθρός σε ομηρία, να εγκλωβιστεί και να εξολοθρευτεί, προτού εξολοθρεύσει εκατοντάδες χιλιάδες, αν όχι εκατομμύρια, ανυποψίαστων πολιτών. Ο κίνδυνος ελλοχεύει παντού. Ο κορωνοϊός έχει απορρυθμίσει τις ζωές των ανθρώπων, τη βασική καθημερινή λειτουργία τους, αποσυνδέει οικογένειες, διαλύει κοινωνίες, πλήττει καίρια τις συντεταγμένες πολιτείες και επιφέρει οικονομική καταστροφή σε όλες τις χώρες, οι συνέπειες της οποίας θα προβά-λουν μετά την κατανίκηση του εχθρού, όποτε έλθει. Ευχόμεθα τον λοιμό να μην ακολουθήσει λιμός, να μην περιέλθουν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού σε κατάσταση ένδειας και πενίας...

Στη Βρετανία που ζούμε, δυστυχώς τα πράγματα είναι τραγικά. Εκατοντάδες θάνατοι καθημερι-νά, χιλιάδες τα κρούσματα. Η κυβέρνηση της χώρας αλλά και μερίδα της επιστημονικής κοινό-τητας υποτίμησαν αρχικά τον τεράστιο κίνδυνο και αρκέστηκαν σε... πατρικές συμβουλές υγιει-νής των χειριών, περιγραφής του νοσήματος και νουθεσίες ... αυτοαπομόνωσης!!! Δεν μπόρεσαν (ή δεν θέλησαν) να συλλάβουν το μέγεθος και τη σοβαρότητα του προβλήματος, παρόλο που άλλοι Βρετανοί επαίοντες προειδοποιούσαν για την επιθετικότητα του ιού και προέβαιναν σε δραματι-κές εκκλήσεις για λήψη άμεσων δραστικών μέτρων αναγκαστικής υφής. Άφησαν τον χρόνο να περνά... χαλαρά και τους πολίτες απροστάτευτους. Και βρήκε την ευκαιρία ο εχθρός να διεισδύσει στα μετόπισθεν. Κι όταν άρχισε το «τσουνάμι» να φουντώνει, αναγκάστηκαν σαν τις μωρές παρ-θένες να λάβουν μέτρα, να κλείσουν σχολεία, καταστήματα, εστιατόρια, μπουραρίες, να απαγο-ρεύσουν συγκεντρώσεις και να... υπαγορεύσουν εθελοντικό περιορισμό της κυκλοφορίας.

Το Βρετανικό Σύστημα Υγείας (NHS) αποδείχθηκε ανεπαρκές να αντιμετωπίσει την κατάσταση. Και, ουδείς ανέμενε έκταση της επιδημίας σε τέτοιο βαθμό, όμως, όταν επαιρέσαι ότι διαθέτεις ένα από τα καλύτερα συστήματα υγείας στον κόσμο, προσδοκάς ότι και ο χειρισμός εκτάκτων και απρόσμενων καταστάσεων θα είναι ανάλογος της κατάταξής σου. Δυστυχώς, παρά τις μεγάλες και φιλότιμες προσπάθειες γιατρών και νοσηλευτών, η γενική αντιμετώπιση της πανδημίας δεν είναι στο επίπεδο που αναμέναμε. Ένας που έχει συμπτώματα κορωνοϊού φτάνει σχεδόν στα πρόθυρα ... θανάτου για να γίνει αποδεκτή εισαγωγή του σε νοσοκομείο και να τύχει ιατρικής φρον-τίδας. Τρανό αλγεινό παράδειγμα η περίπτωση του Μπόρις Τζόνσον. Προσεβλήθη από τον κο-ρωνοϊό ο πρωθυπουργός της χώρας (όποιος και να'ναι) και του συνέστησαν αυτοαπομόνωση! Επί δέκα ημέρες δεν υποχωρούσε η νόσος και αναγκάστηκε να οδηγηθεί άρον-άρον σε νοσοκο-μείο. Αυτό έπρεπε να γίνει από την πρώτη μέρα. Δεν πρόκειται για έναν οποιονδήποτε πολίτη. Πρόκειται για τον πρωθυπουργό της χώρας με τεράστιες ευθύνες για όλους μας. Δεν γίνεται να τον αφήνεις σε αυτοαπομόνωση!

Στην Ελλάδα και στην Κύπρο τα πράγματα λειτούργησαν απείρως καλύτερα. Λήφθηκαν εγκαί-ρως «σκληρά» μέτρα, οι κυβερνήσεις αντιμετώπισαν την απειλή με υψηλό αίσθημα ευθύνης και δεν δίστασαν να κλείσουν ολόκληρο τον πληθυσμό στα σπίτια του. Στην Ελλάδα, κυρίως, η κατάσταση αντιμετωπίστηκε υποδειγματικά. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης αποδείχθηκε ότι διαθέτει τόλμη, σωστά αντανakλαστικά και ηγετικές ικανότητες. Στην Κύπρο, επίσης, λήφθηκαν γενναία μέτρα αλλά, δυστυχώς, μερίδα του πολιτικού κόσμου προσπάθησε αρχικά να τα υποδαυλίσει. Όταν, για να εμποδιστεί πιθανή εξάπλωση του κορωνοϊού, η κυβέρνηση αποφάσισε να κλείσει τέσσερα οδοφράγματα για καθαρά προληπτικούς λόγους, βρέθηκαν δύο ευρωβουλευτές του ΑΚΕΛ που ... κατήγγειλαν την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι ενήργησε μονομερώς για πολιτικούς λόγους, εμποδίζοντας, τάχα, το συναπάντημα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Τέτοια κατάντια. Τώρα, φυσικά, κρύφτηκαν στο καβούκι τους, εξαφανίστηκαν, αλλά ακόμα να ζητήσουν συγγνώμη.

Στην Ομογένειά μας της Βρετανίας η κατάσταση είναι αφόρητη. Οι θάνατοι λόγω της ασθένειας αυτής είναι συχνοί και απρόσμενοι, δεν ξέρεις τι ξημερώνει η μέρα, ποιος θα ακούσεις ότι έφυγε. Φίλοι, γνωστοί, άγνωστοι συμπατριώτες νοσηλεύονται στα νοσοκομεία και χάνουν τη μάχη για τη ζωή. Δεκάδες Ομογενείς έχουν ήδη προσβληθεί από τον κορωνοϊό και δεκάδες βρήκαν τον θάνα-το. Στο Λονδίνο οι απώλειες είναι μεγάλες, ίσως και 100 συμπατριώτες βάσιμα εκτιμάται ότι πλή-γηκαν θανάσιμα. Στις άλλες πόλεις της Αγγλίας όπου υπάρχει Ομογένεια καταγράφηκαν κρούσμα-τα αλλά μέχρι στιγμής δεν έγιναν γνωστοί θάνατοι.

Πάντα ο θάνατος επιφέρει πόνο και κλαυθμούς στην οικογένεια και στον κύκλο των αποθανόν-των. Σ' αυτή, όμως, τη συγκυρία οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εγκαταλείπει ένας τα εγκό-σμια είναι τραγικές. Πεθαίνει ολομόναχος στο κρεβάτι του νοσοκομείου, δεν μπορεί ένας δικός του άνθρωπος να είναι δίπλα του, να του κρατά παρηγορητικά το χέρι. Να τον συντροφεύει στις τελευ-ταίες του στιγμές. Ούτε ένα ιερωμένος να τον κοινωνήσει... Ως Έλληνες, από αρχαιότατων χρό-νων αποδίδαμε τις πρέπουσες τιμές στους νεκρούς μας. Και ως Χριστιανοί κατευδώνναμε τον νεκρό στην τελευταία του κατοικία δίνοντάς του τον «τελευταίον ασπασμόν». Τώρα δεν μπορείς να κλάψεις τον νεκρό ούτε στην εκκλησία, ούτε στο μνήμα. Μόνο πολύ λίγα άτομα επιτρέπεται να παρευρίσκονται στην επιμνημόσυνη τελετή και στον ενταφιασμό.

Ευχόμεθα και προσευχόμεθα ο ολοκληρωτικός ξεριζωμός του κακού να επέλθει σύντομα με ειλι-κρινή διεθνή επιστημονική και διακρατική συνεργασία. Σε αυτό το μέτωπο όλοι είμαστε σύμμαχοι. Και επιβάλλεται να βγούμε νικητές.

Μιχάλης Έλληνας

ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΣΚΟΛΩΝ ΣΤΙΓΜΩΝ ΛΟΓΩ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Η Εθνική Ομοσπονδία δίπλα στην Παροικία

Καθώς η πανδημία του κορωνοϊού συνεχίζει να μεταδίδεται αόρατα και επικίνδυνα ανάμεσα μας, δυστυχώς επηρεάζονται και πολλά μέλη της ομογέ-νειάς μας. Πληροφορούμαστε καθημερινά νέους, τρ-αγικούς θανάτους. Περίπου 115 Κύπριοι από την πα-ροικία μας δυστυχώς έχουν πεθάνει από κορωνοϊό μέχρι στιγμής, αριθμός που αντιστοιχεί περίπου το 2% των συνολικών θανάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αντιθέτως, η παροικία μας αντιστοιχεί μόνο το 0,7% του πληθυσμού στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τα θερμά και εγκάρδια συλλυπητήρια μας σε όσους έχασαν μέλη της οικο-γένειας τους, συγγενείς και φίλους, τις τελευταίες εβδο-μάδες

Ως Ομοσπονδία, υποστηρίζουμε την ομογένεια μας αυτές τις σκοτεινές μέρες. Δημιουργήσαμε ιστο-σελίδα υποστήριξης www.cypriotfederation.org.uk/covid19support για να βοηθήσουμε τους ομογενείς να έχουν πρό-σβαση σε πολύτιμους πόρους που καλύπτουν μια ευρεία ποικιλία θεμάτων.

Στην ιστοσελίδα υποστήριξης, υπάρχουν πλη-ροφορίες για τους 40 εθελοντές της νεολαίας μας (ΝΕΠΟΜΑΚ ΗΒ) που προθυμοποιήθηκαν να βο-ηθήσουν σε προμήθεια τροφίμων από τις υπεραγο-ρές για τους ηλικιωμένους. Υπάρχει επίσης κατάλο-γος εκπαιδευτικών, πληροφορίες για τις επιλογές πα-ράδοσης τροφίμων στο σπίτι από μπακάλικα της ομο-γένειας και πολλές άλλες βοηθητικές πληροφορίες. Εάν είστε ηλικιωμένοι ή ανήκετε σε ευπαθείς ομά-δες και χρειάζεστε βοήθεια για να προμηθευτείτε τρόφιμα ή απαραίτητες προμήθειες, στείλτε μας email στο enquiries@cypriotfederation.org.uk ή καλέ-στε μας στο **02084459999**.

Υπό την αιγίδα του Υπουργού Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχουμε στείλει πάνω από 4.300 πακέτα τροφίμων σε Κύπριους φοιτητές που έχουν μείνει στο Ηνωμένο Βασίλειο, ως πράξη υπο-στήριξης αφού βρίσκονται μακριά από τις οικογένει-ες τους αυτές τις δύσκολες στιγμές.

Θέλουμε να επεκτείνουμε την πρωτοβουλία μας για παροχή πακέτων με παραδοσιακά κυπριακά τρόφιμα για συμπατριώτες μας που ανήκουν στις ευ-παθείς ομάδες. Ως Ομοσπονδία θα αξιολογήσουμε κάθε αίτηση, οπότε αν γνωρίζετε κάποιον που έχει πραγματική ανάγκη βοήθειας, παρακαλούμε να μας καλέσετε στο **02084459999**.

Μαζί, μπορούμε να κάνουμε μια ουσιαστική δια-φορά για τα μέλη της ομογένειας μας που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη.

Ευχαριστούμε τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας που βρίσκονται στη πρώτη γραμμή ενάντια σ' αυτόν τον αόρατο εχθρό, την Αστυνομία και όσους από εσάς ήδη είστε εθελοντές μέσω της ΝΕΠΟΜΑΚ ΗΒ, βοηθάτε το NHS, τις τοπικές Αρχές και άλλους βασικούς εργαζόμενους στις υπεραγορές, τα φαρ-μακεία, τους οδηγούς των συγκοινωνιών μας κ.ά.

Με τη βοήθεια σας, μαζί μπορούμε να επιτύχουμε ακόμη περισσότερα.

Για την δική σας ασφάλεια, της οικογένειάς σας και όλων μας να προσέχετε την υγεία σας, Μένετε σπίτι και ακολουθείτε τις οδηγίες των κυβερνητικών Αρχών.

Πρόεδρος και Γραμματέας
Εθνικής Κυπριακής Ομοσπονδίας Η.Β.

National Federation supporting our community

As the COVID-19 pandemic moves closer to home and grips our beloved UK Cypriot community, we wanted to take another opportunity to send our best wishes to you and your loved ones during the difficult days and weeks ahead. We learn of new, tragic deaths each day and approximately 115 UK Cypriots have passed away from COVID-19 so far, which represents around 2% of total deaths in the UK. In contrast, UK Cypriots only represent around 0.7% of the UK population. We would like to express our heartfelt condolences to all those who have lost friends or family over the last few weeks

As a Federation, we have been supporting our community through these dark days. We have created a comprehensive online support portal to help people access valuable resources cover-

ing a wide variety of topics.

Visit the portal: www.cypriotfederation.org.uk/covid19support

On our community support portal there is information about our 40 volunteers who are helping get supplies to the elderly, there is a list of home-schooling educational resources, information about grocery delivery options, and plenty of information about how to get further specialist support. If you are elderly, or vulnerable, and need help getting food or essential supplies, email us at enquiries@cypriotfederation.org.uk, or call us on 0208 4459999.

Our Federation, under the auspices of the Foreign Minister of the Republic of Cyprus, has also sent over 4,300 food packages to Cypriot students that are stuck in the UK due to travel re-

strictions, to ensure that they feel welcome and supported through these difficult times.

We want to go further still and expand our free food package initiative to the most vulnerable and those most in need in our community. We are exploring options for doing this, so if you know anyone who is in real need of assistance, please give us a call on 020 8445 9999.

We will get through this together and we can make a substantial difference to those in our community who are most in need. Thank you to our healthcare workers and other key workers, as well as those of you who are already volunteering and helping the NHS and local authorities. Together we can achieve even more.

Βοήθεια για τους Έλληνες πολίτες από την Ελληνική Πρεσβεία

Ειδικά για τους πολίτες που παραμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και δεν έχουν άλλο τρόπο να επιστρέψουν, θα πρέπει να εγγραφούν στην κατάσταση των αιτούντων επαναπατρισμό προσώπων που λειτουργεί ηλεκτρονικά, με μέριμνα της Πρεσβείας, στον σύνδεσμο: <https://forms.gle/ogqwGen1j9cL3vycA>.

Ο επαναπατρισμός των ανωτέρω πολιτών θα αποφασισθεί από την Ελληνική Κυβέρνηση και βάσει του προ-γραμματισμού και των επιχειρησιακών δυνατοτήτων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ατομα που ανήκουν σε ευαίσθητες ομάδες ή δεν έχουν δυνατότητα διαμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο, παρακαλούνται να ενημερώσουν άμεσα την Πρεσβεία και εκ των πραγμάτων να υποβάλουν αίτημα προ-τεραιότητας κατά την διαδικασία επαναπατρισμού.

Οι πολίτες μπορούν να επικοινωνούν με την Πρεσβεία για συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί του θέματος στα: -consulate@greekembassy.org.uk / frontdesk.lon@mfa.gr

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΟΛΗΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΚΟ:

Ο κορωνοϊός σαρώνει την Αγγλία, αλλά και την Κυπριακή Παροικία

Η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων από τη βρετανική κυβέρνηση και η μη συμμόρφωση μεγάλης μερίδας της αγγλικής κοινωνίας στον αυτοπεριορισμό, αποδεικνύει τα δυσάρεστα αποτελέσματα με τις έξι και πλέον χιλιάδες νεκρούς και τα τριανταπέντε και πλέον χιλιάδες κρούσματα που αναφέρονται στη Βρετανία μέχρι τώρα από τον κορωνοϊό.

Ανάμεσα στα θύματα δυστυχώς θρηνεί και η παροικία μας με αρκετά μεγάλο αριθμό νεκρών και νοσούντων από τον ιό.

Σύμφωνα με δηλώσεις του την Τρίτη το απόγευμα, ο Πρόεδρος της Εθνικής Κυπριακής Ομοσπονδίας Ηνωμένου Βασιλείου, **Χρήστος Καραολής**, δυστυχώς ανάμεσα στα θύματα του αόρατου εχθρού έχουμε γύρω στους 100 νεκρούς, ενώ αρκετά είναι και τα κρούσματα που αφορούν κυρίως το Λονδίνο.

Το γεγονός αυτό προκαλεί μεγάλη ανησυχία στην παροικία μας, αφού καθημερινά αυξάνεται ο αριθμός τόσο των νεκρών, όσο και των νοσούντων.

Ο κ. Καραολής επισήμανε ότι «*μέχρι στιγμής δυστυχώς έχουμε 100 νεκρούς Κύπριους κάτι που είναι πολύ τραγικό, αφού ανάλογα με τον πληθυσμό της Αγγλίας οι νεκροί Κύπριοι είναι 2% στο σύνολο θανάτων, ενώ ανάλογα με τον πληθυσμό της Αγγλίας είμαστε στο 0,6%. Δυστυχώς πέθαναν περισσότε-*

ΘΡΗΝΟΥΜΕ ΣΤΗ ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 100 ΝΕΚΡΟΥΣ - ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΟ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ

τεροι Κύπριοι, απ' ό,τι φαίνεται, αφού επίκεντρο είναι το Λονδίνο, ίσως είναι για αυτό».

Όπως ανέφερε ο κ. Καραολής «*το κάθε μέλος της παροικίας αναγνωρίζει το όνομα του κάθε νεκρού και αναγνωρίζει έστω και ένα άτομο, γιατί υπάρχουν ισχυροί δεσμοί μεταξύ τους*».

Από τους μέχρι στιγμής θανάτους, σύμφωνα με τον κ. Καραολή, το ποσοστό σε Ελληνοκύπριους ανέρχεται στο 70% και το υπόλοιπο 30% αφορά Τουρκοκύπριους, ενώ, όπως ανέφερε, υπάρχουν και αρκετά κρούσματα που μπορεί να μην είναι εις γνώση μας, καθώς η Βρετανική Κυβέρνηση δεν ενημερώνει με αριθμούς για το τι γίνεται ακριβώς.

Ερωτηθείς για τις προσπάθειες που γίνονται έτσι ώστε να βοηθηθούν οι Κύπριοι της παροικίας, αλλά κυρίως και οι φοιτητές, ο κ. Καραολής τόνισε ότι «*μαζέψαμε μία ομάδα γιατρών Κυπρίων εθελοντών και στήσαμε μια γραμμή ιατρικής βοήθειας για τους φοιτητές και για την παροικία, έτσι ώστε να έχουν συμβουλή από γιατρούς για ό, τι χρειάζονται*».

Την ίδια ώρα, ανέφερε ο πρόεδρος της ΕΚΟ, μεγάλο ενδιαφέρον επιδείχθηκε από νεαρούς εθελοντές, οι οποίοι βοηθούν ηλικιωμένους αλλά και φοιτητές με τα ψώνια τους.

Η γραμμή βοήθειας που μπορούν να αποτείνονται οι συμπατριώτες μας που διαμένουν στην Αγγλία είναι: **020 7124 4090**.

Κυπριακό ΥΠΕΞ: Όσοι επιθυμούν να επαναπατρισθούν να το δηλώσουν μέσω της πλατφόρμας connect2cy

Το κυπριακό Υπουργείο Εξωτερικών ανακοίνωσε πως για σκοπούς υποβοήθησης του σχεδιασμού και της οργάνωσης του εν εξελίξει σταδιακού επαναπατρισμού πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και δεν εμπíπτουν στις κατηγορίες δικαιούχων βάσει των εν ισχύει Διαταγμάτων, καλούνται όσοι επιθυμούν να επαναπατρισθούν όπως δηλώσουν το ενδιαφέρον τους μέσω της πλατφόρμας **connect2cy** (www.connect2cy.gov.cy).

Στην ανακοίνωση του Υπουργείου διευκρινίζεται ότι οι εκάστοτε αποφάσεις που αφορούν τον επαναπατρισμό θα λαμβάνονται αναλόγως της διαμορφούμενης κατάστασης και της απαραίτητου γνώμης των επιστημονικών συνεργατών της κυβέρνησης.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται, νοείται ότι όλοι όσοι εισέρχονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας θα παραμένουν για 14 ημέρες από την άφιξη τους σε χώρους υποχρεωτικής απομόνωσης (καραντίνα) που θα υποδεικνύει το Κράτος, εκτός από τα πρόσωπα τα οποία βρίσκονται στο εξωτερικό για ιατρικούς λόγους. Τα πρόσωπα αυτά θα παραμένουν σε αυτοπεριορισμό προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα τη θεραπευτική αγωγή τους.

Νοείται επίσης ότι, όλα τα πιο πάνω πρόσωπα, με την είσοδό τους στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας θα υποβάλλονται σε υποχρεωτική εξέταση για την ασθένεια του COVID-19 και θα ακολουθούνται οι πρόνοιες του σχετικού ιατρικού πρωτοκόλλου, καταλήγει η ανακοίνωση.

Δεν έχω γνωρίσει πιο αξιανάπητο ηλικιωμένο άνθρωπο από τον Πατπού τον Σούλα στη Μακρακώμη. Πάνε τώρα πάνω από 50 χρόνια που πέθανε και θεωρώ χρέος μου να αποτίσω φόρο τιμής στη μνήμη ενός πραγματικού Πατριώτη, ενός μεγάλου Έλληνα και ενός κυνηγημένου από την ίδια την γενέτειρα πατρίδα του.

Πρωτοείδε το φώς του Ελληνικού ήλιου κάπου προς το τέλος του 19ου αιώνα στην κωμόπολη Μακρακώμη της Δυτ. Φθιώτιδας. Από τα τελευταία παιδιά της οικογένειας Σοφιανού που δεν έσφιζε δα και από το βάρος των υπερβολικών τραπεζικών καταθέσεων, έσπρωξε τη ζωή σαν όλους τους άλλους μέχρι που γίνθηκε παλληκαρόπουλο και χνούδιασε για τα καλά το λιπόσαρκο πρόσωπο. Μαύρισε ίσως πιο πολύ από τον δυνατό ήλιο του κάμπου τον μήνα θεριστή και αυλακώθηκε από τις παγωνιές του Δεκέμβρη μιάς και τα ξύλα στο τζάκι έτρεπε να καίγονται με οικονομία, να βγει πέρα όλος ο χειμώνας.

Η παιδική αφέλεια κυριεύονταν βία και βάνουσα από τις ανάγκες της επιβίωσης. "Το της ανάγκης δεινόν" σημειώνει με έμφαση ο Αισχύλος και ο Πατπούς ο Σούλας αφουγκράστηκε στα σπλάχνα του τη φύτρα της φυλής των ιερών προγόνων του, τα τρίαβαθα φιλοσοφικά γεννήματα των αρχαίων παράτολμων Ελλήνων και πήρε απόφαση. Βαριά απόφαση. Έτσι κι αλλιώς μίζερη ζωή, χωρίς αύριο, με αμφίβολο σήμερα και κουρασμένο χθές.

Έσφιξε καλά με σχοινιά ένα μπουγαλάκι με ρούχα και τράβηξε για τον Πειραιά. Στο τέλος της ευέλπιδας εφηβείας βρέθηκε στην κουκέτα των πενήντα ατόμων να πηγαίνει κατ ευθείαν στην ιερά εξέταση της νήσου Έλλης. Εκεί του εξέτασαν τα μάτια, τις παπουσές, τα μπράτσα και τέλος τα δόντια. Τα πάνω και τα κάτω δόντια εξέταξε ένας κτηνίατρος για να αποφασίσει αν ήσουν ικανός για δουλειά. Πολύ έμπειρος κτηνίατρος. Τον βρήκαν γερό σαν αρκούδα και τον έστειλαν σε ένα χυτήριο μετάλλων. Έτσι άρχισε την καριέρα του στην Αμερική το χωριατόπουλο από την Μακρακώμη. Η υπογραφή του κτηνίατρου ήταν η πρώτη ταυτότητα στην νέα του πατρίδα.

Η ζωή μετά λίγο καιρό άρχισε να κυλάει σε επικερδέστερους ρυθμούς, το χυτήριο μετατράπηκε σε μπουραρία και το ωράριο περιορίστηκε στις 15 ώρες, κατά το εργάσιμο εφταήμερο της εβδομάδας. Ήταν καλά, λεφτά βέβαια δεν μέναν και πολλά, αλλά όσο για ένα εισιτήριο επιστροφής πάντα έκανε κουμάντο ο Πατπούς ο Σούλας.

Κάποιοι του σφύριζε ότι στο στρώσιμο της γραμμής των τράινων έδιναν καλλίτερο μεροκάματο, αλλά ο ήλιος της Αριζόνα ήτανε, λείε, ανυπόφορος. Όσο για την κάθε ράγα ζύγιζε και ξεπερνούσε τα 300 κιλά. Σκληρή δουλειά και ύπνος στο ύπαιθρο της απέραντης χώρας. Ο Πατπούς τα τελευταία λόγια δεν τα άκουσε καθόλου, τον είχε αποσβολώσει το άκουσμα του καλλίτερου μεροκάματου, έτσι κι αλλιώς η έννοια της κακουχίας είχε κυριάρχη και εξέχουσα θέση στην αυτοαποκαλούμενη ζωή του. Η ευκαιρία δεν χάθηκε και σε λίγες μέρες έσπρωχνε το μπαλάστρο κάτω από τις γραμμές ή με το ωώωπα ανασήκωνε με άλλους επτά εργάτες τη σιδηροτροχιά για να καθίσει πάνω στις τρύπες που θα μπαίναν οι βίδες. Η λέξη ωράριο δεν είχε ακόμη μπει στο λεξιλόγιο της απέραντης Αμερικανικής

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο Πατπούς ο Σούλας

Ηπείρου και τα χορτάρια που μαλάκωναν λίγο το πετρώδες έδαφος για ύπνο ήταν λιγοστά λόγω της ανομβρίας. Όλα εναντίον των εισημμένων αποφάσεων μα και όλα πιο αδύναμα από τις αποφάσεις του πάνισχνου Μακρακωμίτη. Το μεγαλύτερο μεροκάματο του μαλάκωνε την νεαρή ψυχή και του έδινε την ευκαιρία αργά το βράδυ να ονειρεύεται πάνγλυκα όνειρα. Νειρεύονταν την μέρα της επιστροφής, το ολόγιομο από αδέρφια πατρικό τραπέζι. Τα όνειρα όμως ήταν αέρινα και σκορπούσαν αμέσως όταν τα βλέφαρα βάραιναν κάτω από τον κόπο της ολοήμερης βαριάς δουλειάς. Και μετά το ξύπνημα πάλι τα ίδια, το μπαλάστρο, οι σιδηροτροχιές, οι βίδες και τα κλειδιά της γραμμής.

Οι μέρες κυλούσαν, οι μήνες έτρεχαν και τα βαγόνια της πρώτης θέσεως άρχισαν τα τακτικά δρομολόγια τους μέσα από τους κάμπους και τα βουνά που φιλοξένησαν τις νύχτες τα όνειρα, τα ατελείωτα όνειρα του Πατπού του Σούλα. Κάθε δέντρο και κάθε τρατσέρα ήταν ποτισμένη από έναν δικό του κόμπο ιδρώτα και ένα φευγάτο όνειρο στο βάθος της φεγγαρόφωτης νύχτας.

Όλα θα πήγαιναν κατ ευχήν, το κρύο και οι ζέστες είχαν σκληρύνει μόνον την επιδερμίδα, τα σωθικά κράταγαν ανέπαφο μέσα τους τον ήλιο του Απόλλωνα, τις μυρουδιές της πρώιμης αμυγδαλιάς και τα χρώματα της ελληνικής μωβένιας κουτσουτιάς. Αυτά τον ασάβλωναν. Όλα θα πήγαιναν καλά, όλα.

Η ευτυχία άρχιζε να κυριεύει την νεανική φύση και να βάζει τα πρώτα τούβλα με στερνή λάσπη στο όνειρο που κάθε μέρα και πιο πολύ αγκιστρώνονταν στους μήνιγγες του ακούραστου και αποφασισμένου μετανάστη. Ήτανε τότε που ακούστηκε η είδηση. Αστροπελέκι. Μας χτύπησαν οι Τούρκοι.

Ο κοντός, αδύνατος Μακρακωμίτης πατριώτης ανασήκωσε λίγο το κορμί, το γύρισε κατά τη μεριά του ήλιου και ξέχασε να σκουπίσει τον ιδρώτα που κύλαγε πάνω στα μάτια του. Ήταν ιδρώτας, ήταν δάκρυα, δεν το καλοσκέφτηκε και ούτε το ξεκαθάρισε ποτέ. Πέταξε πέρα τον κασμά κι έφυγε τρέχοντας να προλάβει την πρώτη άμαξα για το Ελληνικό προξενείο. Τα μεροκάματα, η καριέρα και η ζωή του ούτε που τόλμησαν να ενοχλήσουν τη σκέψη του. Αστεία πράγματα. Το θυμικό τον φούντωνε, το θυμικό και η ονειρεμένη λέξη Πατρίδα τον σήκωναν ψηλά, ακόμη ψηλότερα.

Όταν έφτασε ήταν κι άλλοι μαζεμένοι εκεί, όλοι ζητούσαν ένα φύλλο πορείας, ένα εισιτήριο με το πρώτο πλοίο για τον Πειραιά, ήθελαν όλοι το συντομότερο να καταταγούν, ήταν όλοι φουντωμένοι Πατριώτες. Ήταν το 1922.

Έλαβε αρνητική απάντηση, η Κυβέρνηση αδυνατούσε να παρέξει δωρεάν εισιτήρια στους επιθυμούντες να καταταγούν στον Στρατό, η οικονομική κατάσταση της Ελλάδος δεν άφηνε περιθώρια για μετακινήσεις στρατιωτών αχρεωσί. Όποιοι ήθελε να πολέμησει έπρεπε εξ ιδίων να

καταβάλει το εισιτήριό του. Πόλεμος χωρίς πληρωμή αντιτίμου από τους στρατιώτες δεν γινόταν δεκτός, απερρίπτετο.

Ο Πατπούς ο Σούλας θεώρησε την πληροφορία του Προξενείου απολύτως φυσιολογική και ο ίδιος ένοιωσε ντροπή. Αλλοίμονο, θα επιβάρυνε τέτοια ώρα την Πατρίδα, και τώρα ντράπηκε δύο φορές.

Κατευθύνθηκε αμέσως στην Ακτοπλοία Τυπάλδου και αγόρασε από το υστέρημά του ένα εισιτήριο για τον Πειραιά.

Σε έναν μήνα και κάτι είχε αλλάξει πιά τρείς Ηπείρους. Στάθηκε για λίγες μέρες στην Αθήνα, ντύθηκε στρατιώτης και από κεί γραμμή για τον Σαγγάριο. Ύστερα ήρθε η αρμυρά έρμηρος, το Εσκή Σεχίρ, το Αφιόν Καραχισάρ, και πιο ύστερα το ποδοβολητό της επιστροφής μετά την κατάρρευση του Μετώπου. Άντε παιδιά, κουράγιο, σαράντα οκτώ ώρες μείνανε ποδαράτο ακόμα για την Σμύρνη, μας περιμένουν τα καράβια.

Η ζωή του Πατριώτη από την Μακρακώμη γεύονταν το τελευταίο κατακάθι της αποκαρδίωσης, στράγγιζε την τελευταία σταγόνα της πίκρας, που η κάθε επόμενη ήταν πικρότερη από την προηγούμενη. Μόνον που δεν ήταν η τελευταία.

Μετά τον πόλεμο εγκαταστάθηκε στην γενέτειρα Φθιώτιδα, στα πατρογονικά του χώματα. Τα δούλεψε με πάθος, άλλωστε η δουλειά για κείνον ήταν συνυφασμένη με το αγνό φέγγος της αυγής και το πρώτο άναμα του λυχναριού το βαθύ σούρουπο. Ήταν συνήθεια γεννημένη στην σκληρή κούνια της συνείδησης και της ανάγκης, ήταν η ερωτική σχέση ανάμεσα στον χρόνο και τον τρόπο της ζωής, ήταν η νομοτέλεια της φύσης του πεπρωμένου σε σύγκριση με την ανωτερότητα της ανθρώπινης θέλησης.

Τα χωράφια απαιτούσαν δουλειά και νερό. Το πρώτο ήταν αγαθό εν βρασμώ ψυχής, το δεύτερο επιπρεπτό μόνον από την εξουσία. Προσλήθε ευπρεπώς στο κοινοτικό κατάστημα και υπέβαλε την απαιτούμενη αίτηση για την διάνοιξη γεώτρησης, περίπου στα 1935. Απερρίφθη, κάποιοι καλοθελητές διέδωσαν εντέχνως ότι ο Σοφιανός είναι κουμουνιστής. Κοομουνιστηλής? Να πεθάνεις και σύ και τα παιδιά σου από τη δίψα ρε!

Ο Σαγγάριος σκεφτόταν, το Εσκή Σεχίρ, οι Ατμοπλοϊκές Γραμμές Τυπάλδου, το χυτήριο, το εισιτήριο που κατέβαλε σαν ειδικό φόρο συμμετοχής στον πόλεμο, όλα του φαίνονταν λογικά, όλα. Μονάχα τούτο δεν μπορούσε να χωνέψει, πως έπρεπε να πεθάνει από τη δίψα. Και δεν πέθανε, κόντεψε τα ογδόντα.

Σαν βάλαμο στα σωθικά τον θυμάμαι στη δεκαετία του '60 με ολόλευκο κεφάλι να προσπαθεί να βάλει στο στόμα του ένα κουτάλι άλλοτε με επιτυχία και άλλοτε όχι. Βλέπετε, ο Σαγγάριος, το χυτήριο και η ξηρασία των καλοθελητών ανεκδιήγητων κομματικών τον φιλοδωρήσαν με ένα γενναίο Πάρκινσον, για να του θυμίζουν κάθε στιγμή πως οι δυσκολίες της ζωής βρίσκουν τον μπελά τους από τους ασταλωμένους Έλληνες Πατπούδες.

Και τώρα η κρίσιμη ερώτηση: Ποιος ωφέλησε περισσότερο την Ελλάδα, ο Καραμανλής, ο Παπανδρέου ή ο Πατπούς ο Σούλας ο Σοφιανός. Την απάντηση θα δώσει η συνείδηση του καθενός.

Φοίβος Ιωσήφ

Έφυγε χτυπημένος από τον κορωνοϊό ο Θίο Παπαπαύλου

ΘΕΟΛΟΓΟΣ (Θίο) ΠΑΠΑΠΑΥΛΟΥ

Έφυγε από τη ζωή ο συμπατριώτης μας **Θεολόγος Παπαπαύλου**. Ένας φιλήσυχος, ευγενής, καλοκάγαθος άνθρωπος, τίμιος πατριώτης, ιδεολόγος αγωνιστής, σεμνός οικογενειάρχης, έντιμος βιοπαλαιστής, από την Παναγιά Πάφου, νικημένος από τον κορωνοϊό.

Το 1974 η ΕΟΚΑ Β' δολοφόνησε τον αδελφό του Θεολόγου, ο οποίος ήταν αστυνομικός. Για να αποφύγει τη βία, την οποία θεωρούσε ως πηγή όλων των κακών της Κύπρου, ήρθε στην Αγγλία. Σπουδασε οικονομικά και διατηρούσε λογιστικό γραφείο.

Ο φόνος του αδελφού του τον επηρέασε πολύ. Στο Λονδίνο ίδρυσε τον Σύνδεσμο Συγγενών Πεσόντων Αντιστασιακών Ηνωμένου Βασιλείου, του οποίου και υπήρξε πρόεδρος. Ήταν ο οικονομικός διαχειριστής της Επιτροπής ΕΔΕΚ Η.Β., μέλος του Lobby for Cyprus, δραστήριο μέλος της Παροικίας και μέλος της Εθνικής Κυπριακής Ομοσπονδίας.

Θερμά συλλυπητήρια στη σύζυγό του **Πέννυ** από το Ριζοκάρπασο και στα παιδιά του **Μιχάλη** και **Ελένη**.

Μιχάλης Κασής
Πρόεδρος ΕΔΕΚ Η.Β.

Θερμά και εγκάρδια συλλυπητήρια από την Εθνική Κυπριακή Ομοσπονδία ΗΒ

Ο Πρόεδρος και η Γραμματεία της Εθνικής Κυπριακής Ομοσπονδίας Ηνωμένου Βασιλείου εκφράζουν θερμά και εγκάρδια συλλυπητήρια στην **Πέννυ Παπαπαύλου**, για τον θάνατο του συζύγου της, αγωνιστή **Θεολόγου Παπαπαύλου**, που επήλθε την Παρασκευή 3 Απριλίου, νικημένος από τον κορωνοϊό, στελέχους της Ομοσπονδίας και της ΕΔΕΚ Αγγλίας, Προέδρου του Συνδέσμου Συγγενών Αντιστασιακών Αγγλίας.

Εκφράζουμε επίσης θερμά συλλυπητήρια στα παιδιά του, **Μιχάλη** και **Ελένη**, ως και τα άλλα μέλη της οικογένειάς του.

Αιωνία του η μνήμη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα το σκεπτάσει.

Θλίψη και από τα κεντρικά της ΕΔΕΚ στην Κύπρο

Σε ανακοίνωσή της η ΕΔΕΚ αναφέρει:

«Ο συναγωνιστής Θεολόγος Παπαπαύλου, ο οποίος είχε βρεθεί θετικός στον κορωνοϊό, έχασε τη μάχη για τη ζωή την περασμένη Παρασκευή. Ο συναγωνιστής Θεολόγος από την Παναγιά της Πάφου, μετά τη δολοφονία του αδερφού του από την ΕΟΚΑ Β' φυγαδεύτηκε μετά το πραξικόπημα του 1974 στο Ηνωμένο Βασίλειο για να μη δολοφονηθεί και αυτός λόγω της αντιστασιακής και πατριωτικής του δράσης.

Από το 1974 ζούσε στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνεχίζοντας από εκεί ανιδιοτελώς τον αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδας μας. Διετέλεσε Πρόεδρος της Επιτροπής Συγγενών και Πεσόντων Αντιστασιακών Ηνωμένου Βασιλείου, επιτυχημένος λογιστής και οικονομικός υπεύθυνος της Τοπικής Οργάνωσης ΕΔΕΚ Ηνωμένου Βασιλείου.

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ εκφράζει τη βαθιά του θλίψη για τον θάνατο του εκλεκτού συναγωνιστή, αληθινού πατριώτη, Θεολόγου Παπαπαύλου, και στέλνει τα ειλικρινή του συλλυπητήρια στη σύζυγό του Πέννυ και στα παιδιά του Μιχάλη και Ελένη.

Αιωνία του η μνήμη. Δυσαναπλήρωτο το κενό που αφήνει».

In memoriam: Theologos Papapavlos 1947-2020

It is with great regret that Lobby for Cyprus shares the devastating news that our beloved member, brother and friend, Theologos Papapavlos, passed away on Friday 3 April 2020, having tested positive for coronavirus (COVID-19).

During his life, Theo worked exceptionally hard, loved his family dearly and always held his country of origin, Cyprus, close to his heart. Theo served as a key member of Lobby for Cyprus and other organisations in the Cypriot diaspora in the United Kingdom, including EDEK UK and the National Federation of Cypriots in the United Kingdom.

Theo was born on 6 October 1947 in the village of Panayia in the Paphos District of the then British Crown Colony of Cyprus.

Theo started his illustrious business career in the then new Republic of Cyprus, which had been established in 1960. While studying accountancy, Theo established a successful company that specialised in distributing domestic products throughout the Island of Cyprus. In 1972, he accepted an invitation to join the Pancyprian Insurance Company. Having also a passion for theatre and acting, he founded an organisation for students of the performing arts.

During the tragic days of 1974, Theo suffered immensely. His brother, a serving policeman, lost his life, having fallen victim to the violent coup which temporarily overthrew the government of Cyprus and gave Turkey the pretext to launch two inter-linked military invasions. Theo was forced to flee to the safety of the United Kingdom where he selflessly continued the struggle for the liberation of his homeland.

After selling his business interests in Cyprus, Theo

continued his accountancy studies in his new home, England, studying at Waltham Forest College in north-east London. He was a member of the Certified Public Accountants Association and in 1976 founded his own accountancy and taxation practice, Theo & Co. After the financial section of his business was bought by Omega Independent Financial Services, he continued working as a partner until the company was sold.

Theo was also a member of the Institute of Commercial Management. In 2001, he founded Paps Enterprises, where he provided investment advice. With

solid experience in the fields of taxation, business planning, property investment and property tax consultancy, Theo operated as an independent tax and business adviser.

Among his many achievements, Theo became Group Chief Finance Officer of Power Snooker, which has held tournaments worldwide in venues such as The O2. Its board includes the famous boxing promoter Frank Warren.

Theo served as a treasurer of EDEK UK, an overseas branch of EDEK (the Movement for Social Democracy political party of Cyprus). He was President of Syndesmos Antistasiakon (the Association of Resistance Fighters), an organisation set up to honour those who defended the Republic of Cyprus against the 1974 coup. He served also on the secretariat of the National Federation of Cypriots in the UK.

Lobby for Cyprus will never forget the moving speeches Theo made at events organised by EDEK UK and other organisations. His words flowed from his heart. He spoke passionately and with great knowledge, drawing on his many experiences.

Theo was a highly popular man who could always be relied upon. Kind, calm, strong-willed, giving, compassionate and unwavering in his principles. He was a man of respect and wisdom.

Theo always had time for Lobby for Cyprus, an organisation of which he was a proud, active and committed member. His valued and regular contribution to our campaigns will be missed.

He always chose his words carefully and dedicated so much to the Cypriot community, his political party and the many organisations he was involved with.

The last time we had the privilege of being in his company was at this year's EDEK UK dinner dance and little did we know that night would be the last time we would see him.

Like so many other people, we were very fond of Theo and were inspired by his passion to overturn the injustices of this world, including those in his beloved Cyprus.

All of us at Lobby for Cyprus will sorely miss him, his tender smile and his thoughtful words.

Theo has been taken away from us far too soon.

May those of us still alive honour Theo by continuing to confront injustices. These, alas, are multiplying by the day amid the ongoing coronavirus pandemic, which has resulted in the death of Theo and of so many other people around the world.

With the pandemic in mind, Lobby for Cyprus takes this opportunity to send its condolences to everybody who has lost a loved one on account of coronavirus. Lobby for Cyprus also expresses its solidarity with all those involved in the struggle to confront this malignant disease and to treat its countless victims.

Lobby for Cyprus expresses its deepest condolences to Theo's wife, Penny, his children Michael and Eleni, and the other members of his family.

May Theo rest in eternal peace.

Αιωνία σου η μνήμη αγαπητέ συν-αγωνιστή Θεολόγε. Υποσχόμαστε ότι θα συνεχίσουμε τον αγώνα για μια ελεύθερη πατρίδα.

Τα θερμά μας συλλυπητήρια.

ΕΦΥΓΕ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΑΣ “ΧΡΥΣΟΣ” ΑΝΘΡΩΠΟΣ Ο Γιαννάκης Γιουσελλή έχασε τη μάχη με τον κορωνοϊό

Ένας φίλος με «χρυσή καρδιά» νικήθηκε από τον αόρατο εχθρό, τον κορωνοϊό. Στα 51 του χρόνια έφυγε από τη ζωή ο **Γιαννάκης (John) Γιουσελλή**, σκορπώντας ανείπωτο πόνο και οδύνη στην οικογένειά του, στους συγγενείς, τους συνεργάτες και τους πολλούς του φίλους. Επί δύο βδομάδες, από τις 24 Μαρτίου, πάλεψε στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του Γενικού Νοσοκομείου Μπάρνρετ, αλλά τελικά την Τρίτη, 7 Απριλίου, «παρέδωσε το πνεύμα».

Εγκαταλείπει τη σύζυγό του **Λύδια**, τα παιδιά του **Τζόζεφ** (10 ετών), την **Αγγελίνα** (9 ετών), τους γονείς του **Ιωσήφ** και **Χρυστάλλα** που διαμένουν στον κατεχόμενο Κορμακίτη, τα αδέρφια του **Αντώνη** και **Φούλλα** και πολλούς στενούς συγγενείς και φίλους.

Ο Γιαννάκης γεννήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1969 στο Birmingham και για ένα διάστημα τριών ετών έζησε στην Κύπρο. Ήταν ιδιοκτήτης της Λογιστικής εταιρείας Alpha Omega Group (AOG) με έδρα το βόρειο Λονδίνο.

Ο αείμνηστος Γιαννάκης ήταν καλός σύζυγος και οικογενειάρχης και ιδιαίτερα αγαπητός σε όσους τον γνώριζαν. Άνθρωπος μελίχιος, χαμηλών τόνων, ευχάριστος στην παρέα του. Πάντα, με το χαμόγελο στα χείλη, του άρεσε να προσφέρει χωρίς ενδοιασμούς και υστεροβουλία. Έδινε τη αίσθηση της σιγουριάς και της σταθερότητας στους συνεργάτες του.

Ιδιαίτερα μεγάλη ήταν η προσφορά του Γιαννάκη στο Ανεξάρτητο Ελληνικό Σχολείο Φίνσλεϋ. Μαζί με τη σύζυγό του Λύδια αποτελούσαν πολύτιμα στελέχη του Σχολείου. Η εταιρεία του Γιαννάκη, η AOG, είχε αναλάβει αφιλοκερδώς όλα τα λογιστικά του Σχολείου (οικονομικούς ισολογισμούς, πληρωμές εκπαιδευτικών, εναρμόνιση με τις φορολογικές Αρχές της χώρας και την Επιτροπή Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων). Επιπλέον, ήταν παρών σε όλες τις σχολικές εκδηλώσεις, προσφέροντας πρακτική δουλειά.

Η είδηση του θανάτου του, όπως ήταν φυσικό, προκάλεσε θλίψη και πόνο στη σχολική κοινότητα του Φίνσλεϋ. Ένας πολύτιμος φίλος, ένας από εμάς, ένα αξιανάπητο πρόσωπο λείπει πια ανάμεσά μας. Ράγισε η καρδιά μας μόλις μάθαμε το θλιβερό νέο. Αδυνατούμε ακόμα να πιστέψουμε πώς από τη μια στιγμή στην άλλη φεύγει ένας άνθρωπος κτυπημένος από μια απρόσμενη νόσο, από έναν αόρατο εχθρό.

Να πας στο καλό, Γιαννάκη. Εκεί όπου «απέδρα πάσα λύπη και στεναγμός». Στην κηδεία και την ταφή σου, που θα γίνουν σύντομα, δεν επιτρέπεται να παρευρεθούμε. Σου δίνουμε «τον τελευταίο ασπασμόν» και προσευχόμαστε ο Θεός να σε κατατάξει «εν σκηναίς δικαίων».

Ελαφρύ ας είναι το χώμα που θα σε σκεπάζει.

Μιχάλης Έλληνας

Ο μ. Γιαννάκης με τη γυναίκα του Λύδια και τα παιδιά του Τζόζεφ και Αγγελίνα

ΑΛΛΟ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΔΙΚΟΧΑΜΕΝΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Μας έφυγε ο Πέτρος Μιχαήλ, ο φίλος με το πλατύ χαμόγελο

Απεβίωσε την Τρίτη 31 Μαρτίου ο γνωστός στην παροικία μας επιχειρηματίας και αθλητικός παράγοντας **Πέτρος Μιχαήλ**, σε ηλικία 70 χρόνων.

Αιτία του θανάτου του ήταν ο κορωνοϊός και επήλθε μεταξύ 18.00 και 19.00, αφού το ασθενοφόρο που κλήθηκε από τις 15.00 έφθασε πολύ αργά στο σπίτι του στο Southgate και δεν κατάφερε να τον σώσει.

Ο μ. Πέτρος γεννήθηκε στις 2 Νοεμβρίου 1949 στο χωριό Άγιος Αμβρόσιος, στην Κερύνεια, αλλά μεγάλωσε στον Άγιο Παύλο στη Λευκωσία.

Από εφηβική ηλικία και ενώ ήταν μαθητής Γυμνασίου έπαιξε ποδόσφαιρο στον Ολυμπιακό Λευκωσίας όπου και διέπρεψε και ξεχώρισε για τις ποδοσφαιρικές του αρετές, ενώ παράλληλα διοργάνωνε και διαγωνισμούς συγκροτημάτων της Κυριακής στο σινεμά «Παλλάς» Λευκωσίας και σε άλλες πόλεις, όπου τότε, τέλος της δεκαετίας του '60, αναδεικνύονταν νικητές τα τότε νεανικά συγκροτήματα (Checkmates, Love, MG, Animals κλπ).

Σε ηλικία 20 ετών ήρθε στο Λονδίνο για σπουδές και παρακολούθησε Accounting. Στη συνέχεια ασχολήθηκε με τουριστικό γραφείο στο Γουντ Γκριν και παράλληλα δημιούργησε βιομηχανία κατασκευής και λιανικής πώλησης ενδυμάτων στο Λονδίνο και την Κύπρο.

Αφού έζησε στο Ηνωμένο Βασίλειο για αρκετά χρόνια, στα μέσα της δεκαετίας του '90 επέστρεψε στην Κύπρο και αργότερα κατοικούσε τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και στην Κύπρο και είχε επιχειρηματικά συμφέροντα στη Ρουμανία.

Το 1974 με τη δημιουργία του ΚΟΠΑ (Κυπριακός Οργανισμός Παροικιακού Ποδοσφαίρου) υπήρξε ιδρυτικό μέλος, ενώ αγωνίστηκε σαν ποδοσφαιριστής για αρκετά χρόνια στην Ομόνοια Λονδίνου, την Αλκή, και άλλες ομάδες, ενώ αργότερα συνέχισε και ως προπονητής σε διάφορες παροικιακές ομάδες.

Η αγάπη του για το ποδόσφαιρο δεν σταμάτησε ποτέ και ήταν πάντοτε ενεργός από διάφορες θέσεις. Διετέλεσε μέλος ΔΣ στην Ομόνοια και την Αλκή, ενώ αθλητογραφούσε και ήταν εκδότης του ετήσιου ποδοσφαιρικού περιοδικού **ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ-FOOTBALL Magazine**, που κάλυπτε όλες τις ειδήσεις της ποδοσφαιρικής κοινότητας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Τα τελευταία χρόνια ήταν μέλος της αγαπημένης του ομάδας ΠΑΝΤΕΛ, που ιδρύθηκε στη μνήμη του αδικοχαμένου ανηψιού του, **Παντελή Μιχαήλ**, αείμνηστου γιου του αδελφού του **Ανδρέα** και της νύφης του **Μέλανι Μιχαήλ**.

Πρόσφατα είχε διορισθεί μέλος του ΔΣ του ΚΟΠΑ και είχε δουλέψει σκληρά για να συγκεντρώσει εισφορές για τον ΚΟΠΑ, κάτι που έκανε με μεγάλη επιτυχία.

Κάθε Κυριακή πήγαινε σε όλα τα παιχνίδια που διεξήγοντο παιχνίδια του πρωταθλήματος ΚΟΠΑ για να βγάλει φωτογραφίες, βίντεο, συνεντεύξεις και πολλές πληροφορίες, για να τις δημοσιεύσει την ίδια μέρα και να ενημερώσει την παροικία από τη σελίδα που είχε δημιουργήσει στο Website και Facebook, FootballMagazine.

Το **FOOTBALL MAGAZINE** ξεκίνησε πριν από 45 χρόνια από τον Πέτρο, όταν ξεκίνησε το παροικιακό ποδόσφαιρο δημοσιεύοντας συνεντεύξεις, ιστορίες, φωτογραφίες και κάθε είδους πληροφορία που θα βοηθούσε την κοινότητα να συναντηθεί.

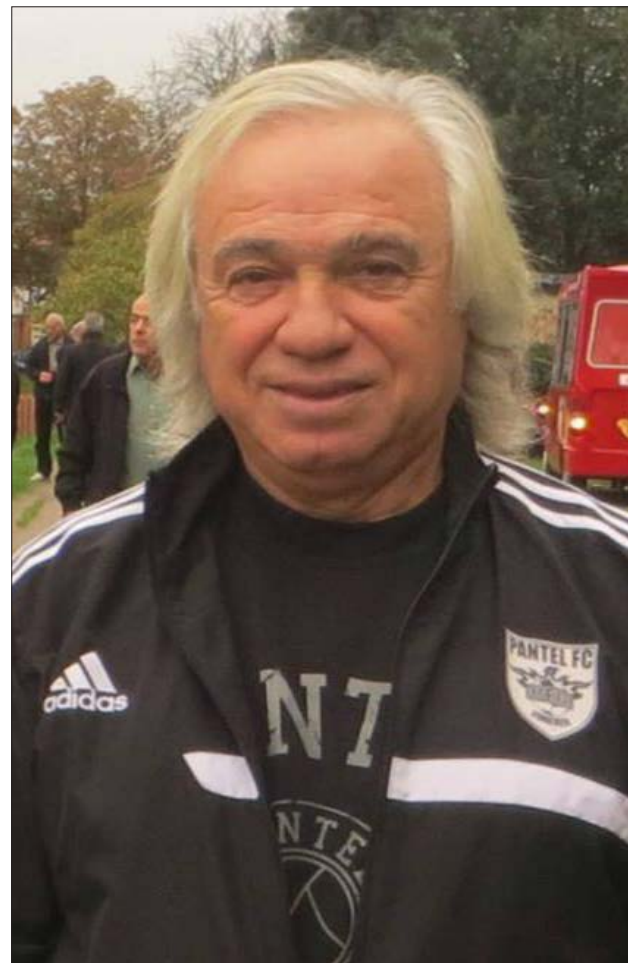
Ο μ. Πέτρος ήταν αγαπητός σε όλους όσους τον γνώριζαν και κέρδιζε τη συμπάθεια όλων όσων συναντούσε. Ήταν φιλικός σε όλο τον κόσμο και βοηθούσε όποιον χρειαζόταν βοήθεια, είτε επαγγελματική, είτε οικονομική ή οτιδήποτε άλλο. Έτρεχε όλη μέρα για κοινωφελή έργα και ιδιαίτερα για τη διατήρηση του παροικιακού μας ποδοσφαίρου και των ομάδων του ΚΟΠΑ.

Ήταν ο άνθρωπος που χάριζε αγάπη, στοργή και συμπόνια στον συνάνθρωπο του και σκορπούσε σε όλους χαρά με το πλατύ και ανθρώπινο χαμόγελο του...

Ο Πέτρος ήταν ένας εξαιρετος σύζυγος, πατέρας, αδελφός, θείος-πατέρας, φίλος και σκληρός εργάτης που πάντα σκεφτόταν πρώτα τους άλλους ανθρώπους και στη συνέχεια για τον εαυτό του.

Ο Πέτρος Μιχαήλ αφήνει πίσω του τη σύζυγό του **Στέλλα**, δύο γιους, τον **Ανδρέα** και τον **Παντελή**, μια κόρη, την **Νάταλι**, από προηγούμενο γάμο, τρία αδέρφια, τους **Μάικλ**, **Ανδρέα** και **Αντζελα** και πολλούς άλλους συγγενείς.

Η εφημερίδα μας εκφράζει τα συλλυπητήριά της στους οικείους του.

Senicide/Γεροντοκτονία: Θανάτωση των ηλικιωμένων

Της Φανούλας
Αργυρού
Ερευνήτριας
- Δημοσιογράφου

Ομολογώ δεν είχα ξανακούσει αυτή τη λέξη. Την διάβασα στο άρθρο του Σκωτζέζου ιστορικού **Niall Ferguson** στους **«Κυριακάτικους Τάιμς»** του Λονδίνου στις 22 Μαρτίου 2020 με αναδημοσίευση στις 23 Μαρτίου 2020 στο www.theglobeandmail.com.

Ο ιστορικός εξηγεί ότι σε αντίθεση με την «Γενοκτονία (Genocide)», που σημαίνει τη μαζική εξόντωση ανθρώπων και χάρη στον Πολωνο-Εβραίο πρόσφυγα από τον Ναζισμό, **Raphael Lemkin**, αναγνωρίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη με την ομόφωνη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης το 1946 που καταδίκασε την Γενοκτονία, το Senicide όχι. Μόνο δύο βιβλία γράφτηκαν όλα και όλα για αυτό. Η λέξη Senicide, σημαίνει τη σκόπιμη δολοφονία των ηλικιωμένων και παρόλο που προϋπήρξε (της Γενοκτονίας) είναι λιγότερο γνωστή, έγραψε. "Senicide, the deliberate murder of the elderly, though of older provenance is less well known". Και παραθέτει ο ιστορικός διάφορα ιστορικά παραδείγματα.

Το άρθρο του **«Κάποιοι ηγέτες δεν έμαθαν από το SARS – και θα το πληρώσουν οι ηλικιωμένοι»**, τόνισε: «Δεν είναι μόνο η ανευθυνότητα του Donald Trump που ζημίωσε. Υπήρξαν και άλλες αποτυχίες από εκείνες ακριβώς τις οργανώσεις που υποτίθεται προετοιμάζουν τις χώρες για τέτοιους κινδύνους. Στις ΗΠΑ υπήρξε σκαν-

δαλώδης ανεπάρκεια εξετάσεων (testing kits). Στο Ηνωμένο Βασίλειο η πολιτική αρχικά βασίστηκε στο ότι θα ήταν καλύτερα αν στόχευαν σε μια γρήγορη "αγέλη ανοσίας" μέχρι που επιδημιολόγοι τους υπέδειξαν ότι αυτή η πολιτική θα είχε καταστροφικές συνέπειες... Για τις πλάνες αυτές, οι ΗΠΑ και το ΗΒ άργησαν να κινηθούν στην υιοθέτηση μέτρων όπως τη μαζική εξέταση (testing), την επιβολή κοινωνικής απομάκρυνσης και την ανίχνευση που με επιτυχία επέβαλαν Ασιατικές χώρες... Πόσος κόσμος τελικά θα πεθάνει; Δεν γνωρίζουμε...»

Και ολοκλήρωσε:

«Οι εξερευνητές Knud Rasmussen και Gontran de Poncins ανέφεραν ότι το senicide ακόμα εξασκείτο από τους Netsilik Inuits στη νήσο King William Island του Καναδά, τόσο πρόσφατα όσο την δεκαετία του 1930. Όμως το senicide ποτέ δεν θα γίνει ανεκτό εν έτει 2020, τουλάχιστον στις μοντέρνες, αναπτυγμένες δημοκρατίες. Εκείνοι, οι αμαρτίες και παραλείψεις και εντολές των οποίων οδηγούν σε senicide, όπως και των υπευθύνων των γενοκτονιών του 20 αιώνα, θα κριθούν αυστηρά, όχι μόνο από την ιστορία, αλλά και από τους ψηφοφόρους – και πολύ πιθανόν και από δικαστές επίσης.»

[«The explorers Knud Rasmussen and Gontran de Poncins reported that senicide was still practiced by the Netsilik Inuits of King William Island in Canada as recently as the 1930s. But senicide will never be tolerated in the 2020s, least of all in modern, developed democracies. Those whose sins of omission and commission lead to nationwide senicides will, like the perpetrators of genocides in the 20th century, be judged harshly, not only by history, but also by voters – and quite possibly by judges, too.»]

Η λέξη senicide, βρήκα ότι είναι μια λατινική σύνθεση (senex ("old") + -cide), όμως υπάρχει και η ελληνική «geronticide» γεροντοκτονία.

Πρώην Chief Rabbi Lord Jonathan Sacks: Πήραμε λάθος δρόμο...

Ο πρώην Αρχιεπίσκοπος Λόρδος **Jonathan Sacks** (former Chief Rabbi), σε τηλεοπτική συνέντευξή του στις 23 Μαρτίου 2020 στην **Emily Maitlis** (BBC-2 Newsnight) έδωσε την δική του μαρτυρία για την κατάντια της σημερινής κοινωνίας. Για την ανάγκη αναθεώρησης του τρόπου ζωής μας, ότι ο κορωνοϊός θα δοκιμάζει το έθνος (HB) όπως κατά την διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου αλλά, και ότι θα το ξεπεράσουμε ως καλύτεροι άνθρωποι...

Αναλυτικότερα είπε, μεταξύ άλλων: «Γεγονότα όπως ο κορωνοϊός, το χειρότερο σίγουρα στη δική μου ζωή, κάποτε προβάλλουν το χειρότερο εαυτό του ανθρώπου όπως ταυτόχρονα και τον καλύτερο. Αυτή τη στιγμή σε όλη τη χώρα ομάδες ανθρώπων τρέχουν να βοηθήσουν τους εύάλωτους ανθρώπους, με προμήθειες, φάρμακα που χρειάζονται. Είναι όπως το πνεύμα κατά την διάρκεια του πολέμου (2 ΠΠ) θα δούμε περισσότερο το "εμείς" στη χώρα... Αυτή η φυσική απομόνωση εν πάση περιπτώσει θα πάει χέρι με χέρι με την συναισθηματική και ηθική αλληλεγγύη.»

Στην ερώτηση κατά πόσο στην πράξη τι λέμε στους γονείς μας, τους απαγορεύουμε την κοινωνική επαφή γιατί είναι αναγκαίο να ακολουθήσουμε τις κυβερνητικές οδηγίες ή υπακούσαμε στις ανάγκες των, απάντησε:

«Η τέχνη βρίσκεται στο να κάνουμε αμφότερα την ίδια ώρα. Κάποτε θα δώ τα εγγόνια μου από το Whatsapp ή το facetime ή το facebook, θα μου λείψει η απευθείας επαφή, αλλά συνεχίζω να αγαπώ το χαμόγελο τους όταν η κόρη μου μου στέλνει φωτογραφίες, θα τους τηλεφωνώ... Πιστεύω είναι πολύ σημαντικό να μην εκθέτουμε την οικογένεια σε αχρείαστους κινδύνους. Θα το ξεπεράσουμε είτε σε 3 μήνες ή 6 μήνες ή περισσότερα θα το ξεπεράσουμε ασφαλείς και ζωντανοί. Αυτό είναι το πιο σημαντικό... Κρατήστε τους 6 πόδια μακριά... Νομίζω υπάρχουν τρόποι να κρατηθούμε μακριά και να κάνουμε τους ευπαθείς να μην νοιώθουν εγκαταλεμμένοι. Υπάρχουν τα τηλέφωνα, τα διάφορα ηλεκτρονικά μέσα να τους ικανοποιούμε δίχως να τους θέτουμε σε κίνδυνο.»

Κηδεΐες

Ο Λόρδος Sacks περιέγραψε και πόσο συγκινητικό ήταν γι' αυτόν η τελετή κηδείας που ήδη έκανε για κάποιο άτομο στην παρουσία ελαχίστων και σε απόσταση που διαφορετικά θα είχε εκατοντάδες συγγενείς και φίλους να τον αποχαιρετήσουν. Ακριβώς γιατί γνωρίζουν όλοι πόσο σημαντικό είναι να μην παρευρεθούν. Όταν όλο αυτό θα ξεπεραστεί, θα τον θυμηθούν όπως πρέπει...

Ευαισθητοποίηση για αλληλοβοήθεια

«Νομίζω ότι θα περάσουμε μια δοκιμασία ως έθνος όπως ακριβώς τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο... Θα το ξεπεράσουμε με τους νέους ανθρώπους μας, με τον κάθε ένα που θα ζήσει να έχει μια αίσθηση ταυτότητας με τους άλλους, πιο ισχυρή για δέσμευση να βοηθά τους άλλους στην ώρα ανάγκης. Αυτός είναι ένας τραγικός τρόπος, όμως, ίσως να ήταν το τελευταίο που χρειαζόμασταν ως έθνος και ως κόσμος (παγκοσμίως)».

Παγκοσμιοποίηση

«Νομίζω αυτή η κατάσταση θα αλλάξει ουσιαστικά τον χαρακτήρα της νέας γενιάς, όταν ένας μικροσκοπικός ιός έχει γονατίσει ολόκληρη την ανθρωπότητα, δεν μπορεί ν' αφήσει αδιάφορο τον χαρακτήρα του ανθρώπου. Επομένως, αυτό θα μας κάνει πιο ευαίσθητους σε θέματα όπως η κλιματική αλλαγή. Δεν πιστεύω θα μπορέσουμε να διατηρήσουμε την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας όπως είχαμε πριν. Πώς μπορούμε να βασιστούμε εξοκλήρου για την κατασκευή βιομηχανικών προϊόντων πάνω στην Κίνα ή για τα φαρμακευτικά μας στην Ινδία; Πρέπει να γίνουμε ως κράτη πιο αυτοδύναμα, και αυτό θα βοηθήσει μεγάλη μάζα ανθρώπων που έμειναν πίσω λόγω της παγκοσμιοποίησης. Γι' αυτό πιστεύω θα έχουμε καλά αποτελέσματα, αφού το ξεπεράσουμε. Είναι ζήτημα να διατηρήσουμε το θάρρος μας, την εμπιστοσύνη μας την ελπίδα μας... Πριν 100 χρόνια, η τελευταία φορά που υπήρξε πανδημία δεν γνωρίζουμε ακριβώς πόσα άτομα πέθαναν κατά την διάρκεια της ισπανικής γρίπης, λέγεται μεταξύ 20 και 50 εκατομμύρια. Σήμερα είμαστε σε πολύ διαφορετικές συνθήκες στην Ιατρική...»

Lord Jonathan Sacks

Η χλιδή και τα τρωτά μας

«Στον Ιουδαϊσμό ο Θεός μας λέγει να επιλέγουμε τη ζωή, δεν μας λέγει πεθαίνετε για τους άλλους, μας λέγει επιλέγετε τη ζωή, γι' αυτό πολλοί Εβραίοι γίνονται γιατροί κ.ά. Όμως, αυτό είναι και το πλησιέστερο σε μια Αποκάλυψη, ακόμα και για τους άθεους. Εδώ ξαφνικά είδαμε τα τρωτά μας, εδώ και έναν αιώνα ζούσαμε σε μια πρωτοφανή χλιδή, μια πρωτοφανή ελευθερία, μια πρωτοφανή αισιοδοξία και ξαφνικά βρεθήκαμε αντιμέτωποι με τα τρωτά μας. Στο τέλος της ημέρας, έστω και δίχως τον Θεό, πρέπει να πούμε είτε δουλεύουμε μαζί και επιβιώνουμε, είτε παίρνουμε μοναχικό δρόμο και εξαφανιζόμαστε... Είναι απόλυτα αλήθεια και ενθαρρυντικό το γεγονός ότι ο κόσμος ζητεί από την κυβέρνηση πιο σκληρά μέτρα... Μια αποκάλυψη της αναπόσπαστης σύνδεσης της φύσης με την ανθρωπότητα... Οι πραγματικοί ήρωες είναι όλο το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, γιατροί νοσοκόμοι, επισητήμονες, ειδικοί, αλλά και το ευρύ κοινό που πάντα προβάλλει ηρωικά βάζοντας το κοινό καλό υπέρ των ιδιωτικών συμφερόντων.»

Η Κίνα

Στην ερώτηση «Ποίος νομίζετε ηγείται παγκοσμίως σήμερα; Ο David Miliband (πρώην Εργατικός Πολιτικός και Υπ. Εξωτερικών του ΗΒ) ισχυρίζεται ότι είναι η Κίνα που έμαθε από το μάθημα της και θέλει να το μοιραστεί μαζί μας», απάντησε:

«Δεν το νομίζω, η Κίνα δεν είναι φιλελεύθερη δημοκρατία. Νομίζω ο ηγέτης εδώ είναι η ανθρωπότητα... Μόνο η Δύση έχει προωθήσει την έννοια για την ιερότητα του ατόμου και μαζί την φιλελεύθερη δημοκρατία. Το θέμα είναι το ισοζύγιο.»

Ερώτηση: «Είχαμε πέραν του δέοντος φιλελεύθερη δημοκρατία;»

Απάντηση: «Είχαμε πέραν του δέοντος ατομικισμό, πέραν του δέοντος φιλελεύθερη δημοκρατία και πολύ λίγη έννοια για συλλογικότητα ως ανθρωπότητα και ως έθνος. Μιλήσαμε πέραν του δέοντος για δικαιώματα και πολύ λίγο για ευθύνες και δεν ξέρω γιατί το αφήσαμε να μας ξεφύγει, γιατί δίχως ευθύνες στο τέλος δεν έχεις ούτε δικαιώματα... Σήμερα η Δύση έχει χάσει τον δρόμο της... Πολύς ατομικισμός και πολύ λίγη συλλογική ευθύνη, γι' αυτό σήμερα η Κίνα πρωτοπορεί, το ίδιο και η Σιγκαπούρη. Δείτε τα αποτελέσματα των εξετάσεων στα σχολεία της Σιγκαπούρης. Επειδή τονίζουν την ευθύνη και την πειθαρχία και όχι απλά την αίσθηση σπουδαιότητας για τον εαυτό μας (self esteem). Η Βρετανία και οι ΗΠΑ έχουν μείνει πίσω σ' αυτές τις εκπαιδευτικές οδηγίες. Το θέμα είναι η πειθαρχία, η ευθύνη, η ημωρία, όλα αυτά τα πράγματα που είναι ηθικά, εμείς τα πετάξαμε όλα αυτά έξω από το εκπαιδευτικό σύστημα στο όνομα της αυτό-εκτίμησης...»

Τέλος:

«Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ αυτή την περίοδο (πριν και μετά τον κορωνοϊό). Όπως άνθρωποι δεν ξέχασαν ποτέ τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, οι γονείς μου τον θυμόνταν ολοζώντανο γιατί υπήρξε τόσο έντονος στη ζωή τους, γιατί όταν βρεθείς πρόσωπο με πρόσωπο με τον κίνδυνο μαζί με άλλο κόσμο, δεν το ξεχνάς ποτέ. Γι' αυτό πιστεύω αυτό που περνούμε θα μείνει στη μνήμη και θα αλλάξει τον καθένα από εμάς και όσο σκληρό και αν φαίνεται να το λέμε, θα κοιτάμε πίσω και θα λέμε βγήκαμε καλύτεροι άνθρωποι.»

Ας το ελπίζουμε...

Λονδίνο, 5 Απριλίου 2020

Complete Bundle Offer!

With our Complete Bundle offer there is something for everybody!

✓ Telephone Line   ✓ Free Calls
✓ Unlimited Broadband   ✓ Cyta UK TV
Only £37.50 per month*

*Terms & Conditions apply

www.cytauk.com

Call us Free: 0800 036 0078

Visit us at:
8-10 Ashfield Parade
Southgate, London N14 5AB

Economic growth without innovation is hard to imagine. The ultimate source of productivity increases is innovation. About two-thirds of Europe's economic growth over the last decades has been driven by innovation. Each Euro invested in cutting-edge innovation through Horizon 2020 and Horizon Europe Programs can return 11 Euro to the real economy. Innovation is also the best 'antidote' to an economic crisis.

By Nicos
G. Sykas
Strategy &
Innovation
Consultant

Recessions constitute a "filtering mechanism" for Startups, weeding out the weak and ensuring only the strong survive. Companies such as Microsoft, General Electric, FedEx, Revlon, Hyatt, IBM, Airbnb and Uber are some high-profile examples of businesses that were born in, or close to, an economic crash. Innovation and opportunity recognition are more relevant as success factors during periods of recession than during periods of prosperity. New customer needs create opportunities for innovation.

The new coronavirus has unleashed a massive economic shock on the world – the biggest economic shock since World War II. And it isn't just an economic shock: it is a shock to customers' behaviour and business models too. Most companies will be very vulnerable to the economic fallout of extended public – and employee – isolation measures. Covid-19 has all the characteristics of a Black Swan.

Nassim Nicholas Taleb defines a Black Swan as an event with the following three attributes: rarity, extreme impact, and retrospective (though not prospective) predictability. There are positive Black Swans (opportunities) and negative Black Swans (threats) with catastrophic consequences. Black Swan events, such as economic recessions and pandemics, change the trajectory of governments, economies and businesses – altering the course of history. A recession usually brings about an acceleration in business model change.

Covid-19 will fuel the next wave of innovation focused on resilience.

Post-Covid-19 innovation trends include:

1. Supply chains will merge into resilient ecosystems.
2. Business to Consumer e-commerce (especially door-to-door models).
3. Business to Business e-commerce.
4. Increase in digital channels.
5. Remote meeting services and remote working.
6. Digital / Smart Governments will become mainstream.
7. Online education.
8. Social media.
9. Hygiene products.
10. Health insurance.
11. Transformation in health care delivery.

By definition, crises have a highly dynamic trajectory, which requires speed, agility and a constant reframing of mental models and plans. The core concept – based on military command principles – is to create an organization that can observe, orient, decide and act faster than the rate at which the environment evolves.

As the coronavirus crisis unfolds, deci-

sion makers need to examine and be prepared for all possible scenarios depending upon: a) The likely paths for the spread of the virus and the public health response, and b) the potential levels of effectiveness for governmental economic response.

According to a recent study by McKinsey on the coronavirus crisis, many leaders currently expect one of the more **positive scenarios** to materialize, where the spread is eventually controlled, and catastrophic structural economic damage is avoided. In this case strong public health response succeeds in controlling spread in each country within 2–3 months and effective government economic policies lead to recovery to pre-crisis fundamentals and momentum. Speed and strength of recovery will depend on whether policy moves can mitigate self-reinforcing recessionary dynamics (e.g. corporate defaults, credit crunch). But other, more extreme scenarios can also be conceived.

One cannot exclude the possibility of a "Black Swan of Black Swans," with structural damage to the economy, caused by a year-long spread of the virus until a vaccine is widely available, combined with lack of policy response to prevent widescale bankruptcies, unemployment, and a financial crisis. With the number of new cases expanding exponentially in many countries in Europe and in the United States, such more extreme scenarios cannot be excluded.

In his book *"The Black Swan – the Impact of the Highly Improbable"*, Taleb notes that *"The modern world, being Extremistan, is dominated by rare – very rare – events [...] Furthermore, the sources of Black Swans today have multiplied beyond measurability [...] Plans fail because of what we have called tunneling, the neglect of sources of uncertainty outside the plan itself."*

Complexity implies Extremistan – an environment that can deliver large events. Complexity plus asymmetry leads to explosive errors.

In such an asymmetric environment, Covid-19 could mutate quickly into a "Black Sawn of Black Swans": Pandemic escalation and prolonged downturn without economic recovery.

This worst-case scenario involves:

–Broad failure of public-health interventions. Public-health response fails to control the spread of the virus for an extended period of time (e.g. until vaccines are available).

–Ineffective interventions to foster economic recovery. Self-reinforcing recession dynamics kick in; widespread bankruptcies and credit defaults; potential banking crisis.

The DNA of Resilient Innovation

Efficiency reigns in a stable world with no surprises, but the key goal in managing dynamic and unpredictable challenges is resilience – the ability to survive and thrive

through unpredictable, changing, and potentially unfavorable events. The Covid-19 crisis will change the way public sector and businesses innovate. Resilience, robustness and anti-fragility should be standard features, built-in properties in the architectural design of brands, startups, large corporations, financial systems, communities, public policies and crisis management plans.

Covid-19 unleashed the winds of Aeolus to trigger severe economic, financial, political, and geopolitical disturbances. The static tools developed for the linear environments of the past cannot tackle such asymmetric threats. We need new dynamic tools to harness these devastating winds and help organizations innovate under conditions of extreme uncertainty. We need flexible, multipurpose strategic tools and cross-disciplinary approaches.

As Taleb notes in his book *"Antifragile, Things that Gain From Disorder"*: *"An option is what makes you anti-fragile and allows you to benefit from the positive side of uncertainty, without a corresponding serious harm from the negative side [...] Let us call trial and error tinkering when it presents small errors and large gains [...] The anti-fragile needs to select what's best – the best option [...] Trial and error... is not really random, rather, thanks to optionality, it requires some rationality. One needs to be intelligent in recognizing the favourable outcome and knowing what to disregard [...] We can, from the trial that fails to deliver, figure out progressively where to go [...] Innovation is precisely something that gains from uncertainty: and some people sit around waiting for uncertainty and using it as raw material, just like our ancestral hunters [...] When someone has more upside than downside in a certain situation, he is antifragile and tends to gain from volatility, randomness, errors, uncertainty, stressors and time. And the reverse."*

Taleb presents the barbell (or bimodal) strategy as a way to achieve anti-fragility: *"I initially used the image of the barbell to describe a dual attitude of playing it safe in some areas (robust to negative Black Swans) and taking a lot of small risks in others (open to positive Black Swans), hence achieving anti-fragility [...] But the barbell also results, because of its construction, in the reduction of downside risk – the elimination of the risk of ruin [...] For anti-fragility is the combination of aggressiveness plus paranoia – clip your downside, protect yourself from extreme harm, and let the upside, the positive Black Swans, take care of itself"*.

In his latest book *"Skin in the Game: Hidden Asymmetries in Daily Life"*, Taleb builds the link between anti-fragility and innovation: *"I make the case for risk loving, for systematic 'convex' tinkering, and for taking a lot of risks that don't have tail risks but offer tail benefits [...] I have shown in*

'Antifragile' that making some types of errors is the most rational thing to do, when the errors are of little cost, as they lead to discoveries. For instance, most medical 'discoveries' are accidental to something else." Innovation loves adventure, uncertainty and risk.

Responding to the above challenges and after many years of research, I developed a new Innovation Model which:

1. Follows a more holistic, poly-parametric approach that expands creativity and deepens strategy in the innovation process. This pioneering method involves the best configuration of critical factors, attributes and distinctive capabilities from the four basic types of innovation: product, process, organizational and marketing. The combinatorial property improves the chances of achieving more breakthrough innovations. The number of combinations of interacting elements increases exponentially with the number of elements, leading to a sudden increase in the detection of hidden opportunities.
2. Uses, among others, Metaphor as a creative mechanism for increasing the transferability of innovation outcomes to different contexts and domains. The genius of Metaphors in transcending the limits, the categories and the species, through the unexpected discovery of hidden similarities. A Metaphor is a kind of map; it may be all you have when you are first encountering a new territory shrouded in mist.
3. Constitutes the first tool – on a global basis – for harnessing Anti-fragility. This involves a bimodal strategy which helps organizations create innovations that exploit positive Black Swans (produce exponential / multiplicative results) and avoid negative Black Swans (mitigate risk, increase resilience and robustness). The structure of a resilient innovation allows it to modify its exposure accordingly: maximize exposure to positive asymmetries (opportunities) and minimize exposure to negative asymmetries (dangers).
4. Can be characterized as the «Swiss Army Knife» for Innovation– it can be applied in practically all domains and at all levels, scales and sizes: scientific research (turns Big Data into useful intelligence), startups, large corporations, crisis management, public sector and local government reform, circular economy and the new EU Research and Innovation Program Horizon Europe 2021–2027.
5. Maximizes the scientific, social and economic impact of innovation.
6. Can help International Organizations like the World Bank, the International Monetary Fund, the OECD and the World Health Organization develop more resilient and sustainable solutions.
7. Is presented analytically in a 150-page practical Guide I have prepared.

In summary: The new Innovation Paradigm outlined very briefly above can:

- a) **Help governments, business and research centers create more and better innovations.**
- b) **Accelerate economic recovery from the coronavirus-triggered recession.**

Υιοθέτηση νέων μέτρων Αφερεγγυότητας από την Βρετανική Κυβέρνηση που αποσκοπούν στην ανακούφιση Εταιρειών και επιχειρήσεων εν μέσω της κρίσης του Κορωνοϊού

Από τον Κρις Ιακωβίδη & Άντρη Αντωνίου*

Ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνει προληπτικά μέτρα για να βοηθήσει ευάλωτες επιχειρήσεις και εταιρείες από τον απόηχο της πανδημίας του κορωνοϊού, δεν μπορεί κανείς παρά να αναρωτιέται ποια θα είναι τα μέτρα που θα λάβει η Κυπριακή Κυβέρνηση και πόσο αποτελεσματικά θα είναι αυτά, εφόσον το πλαίσιο αφερεγγυότητας που ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία τον Μάιο του 2015, στη βάση της κουλτούρας διάσωσης, με την εισαγωγή προσωπικών σχεδίων αποπληρωμής και του θεσμού του Εξεταστή, απέτυχαν παταγωδώς.

Μπορεί το Ηνωμένο Βασίλειο να καθυστέρησε την λήψη μέτρων κατά της εξάπλωσης του κορωνοϊού σε σύγκριση με άλλες χώρες, ωστόσο, οι Βρετανικές Αρχές έχουν πλέον ξεκινήσει να λαμβάνουν δραστικά μέτρα με στόχο την προστασία του εθνικού συστήματος υγείας και της οικονομίας τους.

Την Παρασκευή, 27 Μαρτίου 2020, η Βρετανική Κυβέρνηση εισήγαγε νέες και/ή τροποποίησε ισχύουσες διαδικασίες αφερεγγυότητας με στόχο την παροχή στήριξης σε εταιρείες και επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τον Alok Sharma, Υπουργό Επιχειρήσεων, Ενέργειας και Βιομηχανικής Στρατηγικής του Ηνωμένου Βασιλείου, τα ακόλουθα μέτρα θα τεθούν σε ισχύ αναδρομικά από την 1η Μαρτίου για 3 μήνες κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού.

Τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν και την προσθήκη στο Αγγλικό πλαίσιο αφερεγγυότητας, νέων μεθόδων αναδιάρθρωσης όπως:

- Αναστολή μέτρων ανάκτησης χρεών από πιστωτές, το οποίο αποτελεί ουσιαστικά οικονομική ανάσα για τις επιχειρήσεις για το χρονικό διάστημα που θα αναζητούν λύσεις διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Μέτρα που θα διασφαλίζουν την απρόσκοπτη παροχή εμπορευμάτων ούτως ώστε να δύνανται οι επιχειρήσεις να συνεχίσουν την εμπορική τους δραστηριότητα κατά την διάρκεια της περιόδου αναστολής, παρεμποδίζοντας την εφαρμογή συμβατικής ρήτρας τερματισμού.
- Εισαγωγή καινοτόμου σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο θα δεσμεύει τους διαφωνούντες πιστωτές, οι οποίοι σε περίπτωση εκκαθάρισης δεν θα ευρίσκονταν σε καλύτερη θέση.

Τα μέτρα περιλαμβάνουν την εφαρμογή ασφαλιστικών δικλίδων όσον αφορά στους πιστωτές και προμηθευτές, προκειμένου να διασφαλιστεί η πληρωμή τους για το χρονικό διάστημα που θα αναζητούνται λύσεις διάσωσης.

Ένα επιπλέον σημαντικό μέτρο είναι η προσωρινή αναστολή εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας περί αθέμιτων, κακόπιστων και απερίσκεπτων εμπορικών συναλλαγών («wrongful trading») που αποσκοπεί στη παροχή «πέπλου προστασίας» διευθυντικών στελεχών, για σκοπούς συνέχισης των δραστηριοτήτων των εταιρειών ως δρώνων οικονομικών μονάδων κατά τη διάρκεια της πανδημίας, χωρίς τον φόβο προσωπικής ευθύνης σε περίπτωση που οι εταιρείες τους τελικά καταστούν αφερέγγυες.

Τι Αποτελεί Κακόπιστες και Απερίσκεπτες Εμπορικές Συναλλαγές;

Στη βάση του Αγγλικού δικαίου, οι ανεύθυνες εμπορικές συναλλαγές (trading irresponsibly) αποτελούν αστικό αδίκημα, το οποίο διέπεται από το άρθρο 214 του Αγγλικού Περί Αφερεγγυότητας Νόμου του 1986. Αυτό συμβαίνει, όταν οι διευθυντές συνεχίζουν να συναλλάσσονται εκ μέρους μιας εταιρείας, ενώ γνώριζαν και/ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι δεν υπάρχει εύλογη προοπτική αποφυγής αφερέγγυας εκκαθάρισης της εταιρείας. Παράλληλα, λαμβάνεται υπόψη και η αποτυχία από μέρους των διευθυντών να λάβουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα ελαχιστοποίησης των ζημιών των πιστωτών.

Ουσιαστικά, ο Άγγλος νομοθέτης, σε περίπτωση αφερέγγυας εκκαθάρισης, παρέχει την ευχέρεια στο Εκκαθαριστή να θέσει τους διευθυντές προ των ευθυνών τους καθότι, τους επιβάλλει να ενεργούν εύλογα και υπεύθυνα κατά το χρονικό διάστημα που ηγούνται των δραστηριοτήτων των εταιρειών τους.

Σε περιπτώσεις όπου Εκκαθαριστής αφερέγγυας εταιρείας κρίνει ότι διευθυντές προέβαιναν σε ανεύθυνες εμπορικές συναλλαγές, τότε δύναται να τους προσάψει κατηγορίες και σε περίπτωση καταδίκης, το Δικαστήριο έχει την ευχέρεια να τους επιβάλει διάφορες ποινές όπως, ολική και/ή μερική αποπληρωμή των εταιρικών οφειλών που δημιουργήθηκαν κατά την χρονική περίοδο που γνώριζαν και/ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι η εταιρεία ήταν αφερέγγυα. Στις πλείστες περιπτώσεις το Δικαστήριο δύναται να διατάξει τον αποκλεισμό ενός διευθυντή από το να ενεργεί ως δικηγοτικό μέλος οποιασδήποτε άλλης εταιρείας, να επιβάλει πρόστιμο και/ή ακόμη ποινή φυλάκισης.

Οι διατάξεις αναφορικά με κακόπιστες και απερίσκεπτες εμπορικές συναλλαγές δεν είναι ενσωματωμένες στο δικό μας πλαίσιο αφερεγγυότητας, αν και υπό κανονικές συνθήκες (μετά την κρίση της πανδημίας) η εισαγωγή ενός τέτοιου αδικήματος θα μπορούσε να ενεργήσει ως αποτρεπτικός παράγοντας για κάποιους που πιθανόν να ενεργούν κακόπιστα. Σε κάθε περίπτωση, το άρθρο 180 του Περί Εταιρειών Νόμου, Κεφάλαιο 113, παρέχει τη δυνατότητα στο Δικαστήριο, κατόπιν υποβολής σχετικής αιτήσεως, να απαγορεύσει σε πρόσωπο που κρίθηκε ένοχο για απάτη εις βάρος εταιρείας ή παράβαση καθήκοντος επιμέλειας, από συμμετοχή του στη διοίκηση μιας εταιρείας.

Το σημερινό κλίμα και η πιθανή κατάρρευση του οικονομικού μας συστήματος λόγω της πανδημίας Covid-19, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων εξαρτάται από την πρόσβαση σε κεφάλαια και όχι μόνο στην αναστολή δόσεων δανείων και τόκων!

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει λάβει πρωτοφανή μέτρα, διαθετόντας ρευστότητα έως και 3 τρισεκατομμύρια ευρώ, με επιτόκιο στο -0,75%, το χαμηλότερο επιτόκιο που προσφέρθηκε ποτέ. Οι Ευρωπαϊκές τραπεζικές εποπτικές Αρχές απελευθέρωσαν επίσης περίπου 120 δισεκατομμύρια ευρώ, ως επιπλέον τραπεζικά κεφάλαια, τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν σημαντική δανειοδοτική ικανότητα στις τράπεζες της Ευρωζώνης. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα αυτών των μέτρων θα εξαρτηθεί από τις πρωτοβουλίες και τις αποφάσεις που θα λάβει η Κυπριακή Κυβέρνηση, οι οποίες θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι είναι οι εταιρείες και οι επιχειρήσεις που χρειάζονται την οικονομική στήριξη και είναι αυτές που θα πρέπει να ωφεληθούν τελικά (και όχι οι Τράπεζες), δίδοντας τους έτσι την απαιτούμενη οικονομική ανάσα.

Η παρούσα οικονομική αβεβαιότητα εγείρει το ερώτημα κατά πόσον οι τεχνοκράτες, οι νομοθέτες μας και οι αρμόδιες ανεξάρτητες αρχές θα ενεργήσουν με επαρκή διορατικότητα και ταχύτητα για να θεσπίσουν νομοθετικά μέτρα με στόχο την παροχή ενός μηχανισμού που θα στηρίξει την επιβίωση και ανάκαμψη της επιχειρηματικής κοινότητας.

Η πικρή εμπειρία που άφησε η εισαγωγή του θεσμού του Εξεταστή, θα έπρεπε να μας είχε διδάξει ότι για να λειτουργήσει ένας μηχανισμός επείγουσας διάσωσης και να είναι αποτελεσματικός, όσον αφορά στην παροχή στήριξης σε ευάλωτες επιχειρήσεις, θα πρέπει να απαιτεί ελάχιστη δικαστική εμπλοκή. Πέραν τούτου, οποιοσδήποτε μηχανισμός στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνει και τη δυνατότητα συμβιβασμού οφειλών, πριν από την αφερεγγυότητα, παρόμοια δηλαδή διαδικασία με αυτή των εξουσιών που έχει ένας Εκκαθαριστής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 233(1)(ε) του Κεφαλαίου 113 ή/και με το άρθρο 198 που αφορά Σχέδια Διακανονισμού με πιστωτές, ούτως ώστε να επιτρέπει την αντιμετώπιση πιστωτών στη βάση της αρχής *pari passu*.

Τα μέτρα που υιοθετήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση για την Κύπρο (συγκεκριμένα η εφαρμογή περιόδου αναστολής (moratorium) η οποία θα παραχωρεί οικονομική ανάσα στις επιχειρήσεις κατά την διάρκεια αυτής της δύσκολης περιόδου, πέραν από την αναστολή πληρωμών τραπεζικών δόσεων και επιτοκίων.) Η Κυπριακή οικονομία υποφέρει ήδη από υψηλή δανειακή εξάρτηση (high gearing), επομένως χρειαζόμαστε άλλα μέσα, όπως για παράδειγμα, αποτελεσματικότερους μηχανισμούς αναδιάρθρωσης έτσι ώστε να δοθεί στους χρεώστες η σάνιδα σωτηρίας που χρειάζονται για να επιβιώσουν, όπως και τροποποιήσεις στην υφιστάμενη νομοθεσία, ειδικότερα όσον αφορά στους πλειστηριασμούς.

Είναι πασιφανές ότι το καθεστώς διορισμού Εξεταστή, το οποίο με περυσό ζήλο μας επέβαλαν οι τεχνοκράτες των Ευρωπαϊκών θεσμών για να ενσωματώσουμε στο δικό μας πλαίσιο αφερεγγυότητας, απέτυχε παταγωδώς, εφόσον από την εισαγωγή του, εδώ και σχεδόν 5 χρόνια, δεν υπήρξε ούτε ένας επιτυχημένος διορισμός. Τώρα, πιο πολύ από ποτέ άλλοτε, οι επιχειρήσεις θα χρειαστούν τα κατάλληλα μέσα, οικονομική ενίσχυση αλλά και υποστήριξη για να ξεπεράσουν την καταστροφή που θα αφήσει πίσω της η πανδημία. Πάντως, η επιβάρυνση των επιχειρήσεων με επιπλέον δάνεια είναι το τελευταίο πράγμα που χρειάζονται, γιατί κάτι τέτοιο θα μπορούσε να είναι η σταγόνα που θα ξεχειλίσει το ποτήρι.

Ίσως, το πλαίσιο της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για την Αναδιάρθρωση και τις Δεύτερες Ευκαιρίες, που εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2019 και το οποίο έδινε έμφαση σε προληπτικές μεθόδους αναδιάρθρωσης, να αποτελέσει καθοδήγηση στους αρμόδιους για τη θέσπισή της στην Κύπρο, ούτως ώστε να υιοθετηθούν τέτοιοι μηχανισμοί που να μπορούν να λειτουργήσουν κατάλληλα στα πλαίσια του δικού μας νομοθετικού και δικαστικού συστήματος. Στην Κυπριακή οικονομία αξίζει να δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία και δεν μένει παρά να ελπίζουμε ότι αυτή την φορά θα αξιοποιηθεί σωστά.

Ο Κρις Ιακωβίδης είναι εγκεκριμένος λογιστής και αδειοδοτημένος Σύμβουλος Αφερεγγυότητας. Η Άντρη Αντωνίου είναι solicitor, και μέλος του Law Society of England and Wales καθώς και αδειοδοτημένη Σύμβουλος Αφερεγγυότητας – και οι δύο είναι Διευθυντές στην CRI Group, www.crigroup.com.cy η οποία ειδικεύεται σε όλες τις πτυχές εταιρικής αποκατάστασης και αφερεγγυότητας νομικών και φυσικών προσώπων.

New Insolvency Measures Introduced by the British Government Bring Relief to UK Companies and their Directors

By Chris Iacovides* & Andri Antoniou*

Whilst the UK is taking proactive measures to aid ailing companies and businesses from the aftermath of the coronavirus outbreak, one cannot help but wonder what the Cyprus government will do since the Examinership regime introduced as part of the rescue culture in 2015, failed miserably.

The UK may have been slower off the mark than many other countries in their fight against coronavirus nevertheless, the authorities have now ramped up the speed and scale of the measures being implemented to protect their national health system and the economy.

On Friday 27 March 2020, the British Government went to the extent of introducing more flexible insolvency procedures to help businesses.

According to Alok Sharma, UK's Business Secretary, the following measures will take effect retrospectively from March 1st for 3 months during the coronavirus pandemic.

Under the plans, new restructuring tools will be added to the UK's Insolvency Framework including:

- A moratorium for companies giving them breathing space from creditors enforcing their debts for a period of time whilst they seek rescue or restructuring options;
- Protection of supplies to enable them to continue trading during the moratorium by prohibiting the enforcement of contractual termination clauses;
- An innovative restructuring plan, binding dissenting creditors which would have been no worse off in a liquidation scenario.

The proposals will include key safeguards for creditors and suppliers to ensure they are paid while a solution is sought.

A further key development is that the wrongful trading provisions shall be temporarily suspended to give company directors greater confidence to use their best endeavours to continue to trade during this pandemic emergency, without the threat of personal liability should the company ultimately fall into insolvency.

What is wrongful trading?

Wrongful trading or 'trading irresponsibly' is a civil offence and is governed in the UK by section 214 of the Insolvency Act 1986. It occurs when company directors continued to trade whilst they knew, or ought to have known that there was no reasonable prospect of avoiding insolvent liquidation and they failed to take every step with a view to minimising the potential loss to the company's creditors. Essentially, directors must be found to have acted reasonably and responsibly in the time preceding a company's insolvency to avoid wrongful trading proceedings.

If directors are found guilty of wrongful trading, they can be held personally liable for the company's debts from the point in time they knew or ought to have known the company was insolvent. In some cases, they can also be disqualified from acting as director, fined or even imprisoned.

The wrongful trading provisions are not incorporated within our insolvency framework and under normal circumstances (post the pandemic crisis) the introduction of such an offence may go some way in acting as a deterrent to delinquent directors, nevertheless, section 180 of Cap 113 of the Laws of Cyprus enables the court, on application, to prohibit a person found guilty of any fraud against a company or breach of duty, from taking part in the management of a company.

In today's financial climate, and the near-total meltdown of our economic system due to the Covid-19 pandemic, business viability depends on access to capital.

The ECB has taken unprecedented measures, making available up to €3 trillion in liquidity at the lowest interest rate ever offered, -0.75%. European banking supervisors have also freed up an estimated €120 billion of extra bank capital, which can support considerable lending capacity for the eurozone banks. However, the effectiveness of these measures will depend on our own government's initiatives and decisions to ensure those companies which need the financial support will ultimately benefit and that they are given the crucial breathing space they will need.

The current uncertainty begs the question whether our technocrats and legislators, will act with sufficient foresight and speed to introduce legislative measures that will provide a mechanism to aid the business community to survive and recover.

Bitter experience, through the introduction of Examinership, should have taught us that for any urgent rescue mechanism to function and be effective in assisting ailing companies to survive, it must require minimal court involvement, beyond that, principles which could be incorporated should include the ability to compromise debts, prior to insolvency, similar to a Liquidator's powers, pursuant to the provisions of section 233(1)(e) of Cap 113 and/or Schemes of Arrangements with creditors in accordance with the provisions of section 198 of Cap 113, enabling all creditors to be treated on a *pari passu* basis.

Measures being adopted in the UK could also be emulated in Cyprus, in particular, a moratorium period giving companies and businesses the breathing space they will need during this difficult period, going beyond the suspension of loan repayments and interest! Cyprus' economy is already highly geared, we need other tools, such as effective restructuring mechanisms to give debtors the lifeline they will need to survive and amendments to our existing legislation, especially foreclosure powers.

It is abundantly clear that the Examinership regime forced upon us failed miserably, without a single successful appointment nearly 5 years after its introduction, now, more than ever, businesses will need the right tools, financial aid and support if they are to weather this storm; burdening them with more loans will be the last thing they need. and could be the straw that breaks the camel's back!

Perhaps the concepts introduced as part of the EU's Restructuring and Second Chance Directive, adopted in June 2019, with a focus on preventative restructuring frameworks will assist those responsible for enacting it in Cyprus to introduce mechanisms which will actually function within our legal and court system. Our economy deserves a second chance and one can only hope that this time, we will get it right.

Chris Iacovides is a Certified Public Accountant and a Licensed Insolvency Practitioner, Andri Antoniou is a solicitor, Member of the Law Society of England and Wales and a Licensed Insolvency Practitioner - both Directors of CRI Group www.crigroup.com.cy which specialises in all aspects of corporate and personal insolvency.